ANUL I No 71 | 6 PAGINI 2 LEI | Sâmbătă 11 Octombrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția din București Bulevardul Lascăr Catargiu 11 Tel. 2.03.43 | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, Pentru instituții 1000 lei | Redacția din Chișinău: Strada Mihail Eminescu, 19 Telefon 307

COPIII NIMĂNUI

In vremea refugiului la București, mi s'au povestit multe scene din Basarabia și suferințele acelor rămași de către acei cari scăpau din raiul bolșevic.

Pe unele le-am redat în diferite schițe și nuvele, altele au rămas să le completez mai târziu.

Intorcându-mă acasă după un an și mai bine de pribegie, m'am dus a biserica Nevski, pe drumul Hânceștilor și am intrat în sfântul lăcaș.

De nerecunoscut. In locul altarului pângărit, mormane de dosare vechi, lăzi cu cărți de propagandă aruncate unele peste altele și-o murdărie și-un miros de mucegai, care te înăbușau.

Peste chipurile sfinților, care odată împodobeau pereții frumoasei biserici, var și humă, odoarele furate, iar chipul Domnului nostru Isus, cu ochii muribunzi, sgâriați și cu urme de împușcături.

In locul luminei care năvălea altădată prin ferestrele mari umplând cu strălucire, de aur, casa Domnului, un întuneric sumbru și întristător.

Ți se sgâria sufletul de durere, privind atâta nelegiuire.

Am eșit în stradă.

Ca unul care am locuit în părțile acestea, ani îndelungați și am asistat de multe ori la slujba religioasă, cunoșteam toate lucrurile, aproape în amănunt.

Știam că ușa cea mare, dela intrare, era strejuită de chipurile a doi sfinți păzitori, redată într'un chip admirabil, de un pictor talentat.

Și nici ploaia, nici zăpezile iernei nu putuseră șterge zugrăveala meșterului, care îmbinase pe chipurile sfinților, un colorit atât de dulce și blând încât privindu-l, îți fura sufletul.

Prietenul meu, un învățător basarabean, îmi povestise, că într'o zi, din toamna lui 1940, trecând prin fața bisericii a văzut o ceată de copii ai mahalalei, bătând cu biciul chipurile sfinților și strigând: „Dacă sunteți sfinți, țipați acuma".

Apoi, ca niște fiare le-au scos ochii și fiecare din ei se străduia care să-și împlinească încercarea mai cu sârg.

Invățătorul, care era din părțile acestea și-i cunoștea pe unii din ei — alții erau aduși cu bolșevicii, — i-a întrebat:

„De ce faceți lucrul acesta, nu-i păcat...?

„Nu-i păcat" le-a răspuns bietele creaturi inconștiente... așa ne-a învățat d. învățător... și-au plecat, sărind voioși și încântați de fapta lor.

Ii văd în fiecare zi: dimineața, la prânz și până'n târziul serii scormonind printre ruinele marilor clădiri din Chișinău cu ochi lacomi de câștig și mușchii obrajilor crispați de sălbăticiune.

Sunt rupți, murdari, cu picioarele goale, îmbrăcați în zdrențe; unii poartă pe cap niște coșme bolșevice, alții resturi de mantale, cei mai mulți aproape goi.

Chipurile lor palide au ceva de mormânt. In ochii lor stinși și trași în cebile, abia clipește scânteia vieții.

Sunt copiii nimănui, copiii mahalalelor, rămași orfani, în urma deportării părinților lor, în Siberia.

Unii dorm printre ruine, alții, prin funduri de mahalale, cei mai fericiți, din ce-au găsit prin molozul amestecat cu sgură, duc acasă, pentru ca s-o dea zi mamele lor, rămase văduve, să se înșire în lungul pieții, acolo, unde altădată se chema tolciocul, și să-și desfacă marfa.

Și ce nu vede acolo, călătorul curios, care voește să privească piața de desfacere a fostului Chișinău?!

Tingiri de bucătărie, oale, sfeșnice, nasturi arși, balamale, pahare, ceainice fără capac, săpunuri negre, șervete, ștergare, fel de fel de șorțuri, de încălțăminte, vechi, tocite, strâmbe, piei roase dela gulerele hainelor până și icoane cu chipul sfinților.

Când oastea acestor desmoșteniți n'au ce găsi printre ruine, și dau târcoale în jurul căruțelor, încărcate cu harbuzi, mere ori alte fructe și la cea mai mică neatenție a stăpânilor, au și șterpelit un harbuz sau câteva mere...

Și cu prada dosită, se strecoară prin mulțime, pe când to-

(Continuare în pag. II-a)

Pedepsirea speculanților

In scurtul răgaz pe care i l-au îngăduit multiplele și grelele obligațiuni pe care Mareșalul României le are astăzi în calitatea sa de Comandant de căpetenie al trupelor româno-germane din sectorul sudic al frontului antibolșevic, d-sa a căutat să pună la punct cele mai apăsătoare dintre problemele vieții interne: aprovizionarea și specula. Prezidând cele două consilii de aprovizionare cari au avut loc Luni și Marți, Conducătorul Statului a dat prețioase directive în vederea unei bune aprovizionări a regiunilor în care lipsa articolelor de primă necesitate este mai accentuată, recomandând pentru aceasta colectarea lor în regiunile excedentare și apoi o justă repartiție la prețurile fixate de guvern.

Fără îndoială, problema aprovizionării astfel îndrumată va realiza în sfârșit un contact mai strâns între centrele de producție și cele de desfacere, asigurându-se în consecință o aprovizionare, dacă nu mai ușoară, cel puțin continuă. Procedându-se de îndată la colectarea alimentelor în centrele unde cantitatea depășește nevoile consumului local, vor fi cunoscute, în sfârșit, posibilitățile reale pe care le avem în clipa de față pentru acoperirea consumului general și neplăcerile implicate de nesiguranța aprovizionării.

Dar un profund ecou în opinia publică au avut măsurile luate pentru combaterea speculei.

D. Mareșal Ion Antonescu a făcut Marți o inspecție la Halele Centrale, unde —, a constatat „diferențe disproporționate între prețurile de cumpărare și cele de vânzare, cu realizări de câștiguri nepermise pentru unii negustori". Abuzurile remarcate de Conducătorul Statului l-au determinat să ia hotărîrea de a sancționa pe speculanți cu internarea în lagăr.

Satisfacția pe care această măsură a dat-o maselor consumatoare nu poate fi apreciată. Viața ajunsese în ultimul timp aproape de nesuportat. Prețurile înregistrau zilnic urcări curioase. Deși în pragul iernii, cetățeanul cu posibilități modeste nu vedea nicio soluție pentru a-și face aprovizionările necesare. Piața Capitalei oferea un spectacol desgustător, regizat de inumana [illegible] a negustorilor [illegible] prin orice mijloc veniturile. Mareșalul s'a convins personal de această stare de lucruri. Coborînd în mijlocul cetățenilor și ascultându-le necazurile și dorințele, d-sa a restabilit încrederea acestora în eficacitatea măsurilor luate și a trezit în ei nădejdea într'o normalizare a vieții prin refacerea echilibrului între veniturile obținute ale majorității și scumpetea articolelor de primă necesitate.

Măsura ordonată de d. Mareșal Antonescu pentru combaterea speculei trebue primită însă cu aceeaș satisfacție și de negustorimea cinstită a țării.

E mai presus de orice îndoială că printre comercianți se găsesc numeroase elemente cari nu văd cu ochi buni îndrăzneala condamnabilă a acelora cari se pretează la specula cea mai desăntată. Ca și consumatorul, ei nu pot reacționa fără riscul de a atrage asupra lor boicotul organizat al speculatorilor. Dar internarea acestora în lagăre va reda negustorimei oneste libertatea de a menține piața la nivelul impus de realitatea și nu de capriciile câtorva speculanți

(Continuare în pag. II-a)

SEMNIFICAȚIA UNEI INSPECȚII INOPINATE

Odată cu intrarea în vigoare a decretului-lege pentru fixarea prețurilor, organele de control au ieșit pe teren cu consemnul drastic de a semnala și deferi imediat justiției pe toți comercianții speculanți infractori la acest decret-lege. In acest sens, decretul-lege referitor la fixarea sporului de stabilizare al salariilor funcționarilor care trebuia să fie lansat alaltăieri a suferit o scurtă amânare, deoarece guvernul a găsit cu cale de a face întâi reală fixarea prețurilor de a pregăti pe piață o bază fermă, pentrucu noua remunerare a funcționarilor să fie, într'adevăr, un spor al [illegible] de trai.

Guvernul a arătat și de astă dată o grije dârză față de nevoile largilor pături de cetățeni, mai ales că decretul-lege pentru fixarea prețurilor a fost din primul moment înconjurat de toată atenția generală și, mai mult, de hotărîrea de a se sprijini intrarea în ordine a pieței. Trebue remarcată frenezia neobicinuită cu care s'a pornit la lucru, în ce privește controlul din partea autorității, a presei și chiar a publicului. Dela mic la mare, ochii tuturor stau ațintiți asupra aplicării întocmai a decretului-lege pentru fixarea prețurilor. Mai mult, d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, rupându-se o clipă de lângă [illegible] grele ale răsboiului, a găsit de cuviință să facă personal o inspecție inopinată la una din piețele Capitalei. Această inspecție inopinată imediat după decretul-lege pentru fixarea prețurilor dă acțiunii de reprimarea speculei o seriozitate care va pune desigur pe gânduri, ca cuminți, pe unii dintre comercianții noștri. Este în acest gest timbrul de fermitate practică pe care Conducătorul Statului îl dă oricărei dintre muncile sale. [illegible] constatările și cuvintele Conducătorului Statului când, printre parcelele cu zarzavaturi și în prăvălii, realitățile veneau să-i confirme că bietul consumator este pur și simplu jecmănit.

Intr'o brânzărie, de exemplu, nu exista nici un pic de marfă. Comercianții se plângeau că producătorii cer prețuri prea mari. Probabil dacă acești comercianți ar fi fost prinși ca speculanți și ar fi găsit și în acest caz momentul să arunce vina tot pe alții. Din brânzăria în chestiune, Conducătorul Statului a intrat la un angrosist de fasole. Bineînțeles, preț de speculă și — rușinos — fasolea extrem de stricată. De acolo, pașii Conducătorului Statului au făcut să întâlnească o serie de zarzavagii și un vânzător de pâine.

Tot timpul cât a durat această inspecție inopinată publicul înconjurase în mare număr pe Conducătorul Statului, dându-i unele lămuriri asupra felului tâlhăresc în care speculează unii dintre comercianți și cerându-i să-i pedepsească fără milă și fără întârziere.

Inspecția inopinată a d-lui mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, are în pragul iernii o semnificație cu totul deosebită pentru spiritul de intransigență cu care guvernul înțelege să aplice decretul pentru fixarea prețurilor. Pe aplicarea riguroasă a acestui decret-lege se sprijină, după am mai spus, decretul-lege pentru fixarea sporului de stabilizare al salariilor, urmărindu-se odată cu stabilirea echilibrului între cerere și ofertă și asigurarea armoniei interne, armonie care purcede în parte, dela acest echilibru.

PENTRU CERCETĂTORUL DE MÂINE AL CIUDĂȚENIILOR DE AZI

Nu ne mai impresionează nici-o ciudățenie. Vremurile de prăbușiri și de compromisuri ne-au obișnuit cu orice. Disparația unora și graba de a se agăța de palul salvării, sunt, desigur, morala tuturor contradicțiilor și gesturilor cari stârnesc nedumerirea generală.

Nu ne mai impresionează nici-o ciudățenie. Totuși, trebue să înregistrăm aici una dintre cele mai interesante. Una din multele cari ni s'au servit în ultima vreme din Londra vechilor tradiții burgheze, puritane și misionare.

Anume: Maisky, ambasadorul Sovietelor în Anglia, a fost ales membru de onoare al Clubului Athenaeum, cel mai select club din Londra, care a numărat printre membrii săi de onoare și pe foștii prim-miniștri Baldwin și Macdonald, iar secretarul clubului a declarat ziariștilor, că, printre membrii acestui club select, candidatura lui Maisky a fost foarte bine primită.

Iată-l, deci, pe reprezentantul proletariatului sovietic învestit cu onoarea de club a high-lyfe-ului londonez, la cot cu aristocrația și capitalismul britanic. E o împrejurare despre care cronicarul obiectiv de mâine va avea mult de vorbit. Poate acelaș cronicar va găsi în capitolul de azi pe Stalin ca președinte al unui consiliu de administrație de exploatare a aurului canadian, iar pe Molotov membru al Academiei Regale de științe politice.

Are dreptate Boris Brasol, să scrie în articolul său apărut acum câteva zile în „Scribners Commentator" din Statele-Unite, că în locul lozincei: „proletari din toate țările, uniți-vă pentru a sdrobi capitalismul", s'a ajuns acum la noua lozincă: „capitaliști din toate țările, uniți-vă spre a salva comunismul".

Când se va căuta, într'un timp îndepărtat, o legătură între toate aceste ciudățenii, oamenii vor avea mult de învățat, firește. Căci perspectiva vremii le va da limpezimea necesară, ca să se poată vedea până în fundul lor și să se priceapă la justa ei valoare criza unui regim care a aruncat Europa în suferință și Statele-Unite în desorientare.

Poate tocmai atunci, generații cu altă mentalitate, beneficiare ale lumii noui ce se zidește azi cu uriașe jertfe, vor înțelege de ce a fost nevoe de argumentul decisiv al războiului pentru lichidarea decadenței europene și așezarea civilizației pe alte baze, mai trainice și mai echitabile. Mai ales se vor lămuri asupra necesității războiului de distrugere a comunismului, care s'a transformat în cea mai mare cruciadă cunoscută în istorie.

Pentru sângele ce curge azi în valuri, responsabilitatea Angliei și a Statelor Unite va apărea într'o... și în toată gravitatea ei, iar [illegible] d-lui Brasol — din acelaș articol pomenit mai sus — după care, „Stalin nu ar fi cutezat niciodată să ajungă la un conflict fățiș cu Germania, dacă nu ar fi avut dinainte asigurări că va primi ajutoare militare, financiare și tehnice din partea Angliei și Statelor-Unite", — își va fi primit deplina justificare, arătând ce deșartă și greșită concepție au avut aceia cari luptau ca Statele-Unite să-și pună „în joc onoarea lor națională pentru salvarea unui guvern care reprezintă cea mai abjectă formă a asupririi politice".

Și a tendinței iudaice de a stăpâni omenirea prin destrucție și a realiza idealul lui Israel, — adăugăm noi.

G. Diaconu

Regele tuturor Românilor și Mareșalul Antonescu împreună cu generalii armatelor biruitoare, în orașul transnistrian Tiraspol

NOUI ȘI HOTĂRÂTOARE VICTORII PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

BERLIN, 9. — Marile succese de pe frontul răsăritean configurează imaginea presei berlineze de azi dimineață. Ziarele berlineze subliniază faptul că grosul forțelor germane s'au apropiat până la 200 km. de Moscova. Succesul operativ al conducerii germane este cu atât mai mare, cu cât sovieticii își massează puternice forțe în sectorul mijlociu al frontului, în care se realizează acum marea bătălie de nimicire din jurul Wjasmei. Chiar din timpul marilor lupte dela est de Kiev, această nouă grupă de armate sovietice ofensive, de sub comanda mareșalului Timocenko, făcuse tentativa de a declanșa o puternică ofensivă la nord de Smolensk, pentru decongestionarea situației extrem de critice, în care se afla frontul sudic rusesc. Comandamentul sovietic s'a străduit necontenit, fixându-și ca obiectiv să străpungă frontul german la nord de Smolensk prin violente atacuri și să recapete din nou pe cât va fi posibil, Smolenskul. Aceste tentative totuși au eșuat cu desăvârșire. In schimb, după cum se subliniază de presa berlineză astăzi, au avut ca rezultat esențial faptul de a augmenta massa armatelor roșii încercuite în marea pungă dela Wjasma.

Din comunicatele comandamentului suprem german, se află că succesele germane repurtate în urma încercuirii și nimicirii efectuate, nu se limitează numai la spațiul dela Wjasma, ci se repercutează și în celelalte sectoare ale teatrelor de luptă, evidențiindu-se mari succese realizate în acelaș timp. Se accentuează asupra faptului că, comunicatul OKW-ului vorbește expresiv despre un lanț de bătălii de nimicire. Deasemenea se acordă o mare importanță și luptelor de pe frontul sudic. IN ACEST SECTOR, DUPA CUM SE MENȚIONEAZA, SPAȚIUL CUCERIT IN ULTIMELE ZILE SE MĂREȘTE PE ORA CE TRECE, IN MOD CONSIDERABIL, DEOARECE TRUPELE GERMANE INAINTEAZA NECONTENIT ASUPRA UNITATILOR SOVIETICE, CARI SE RETRAG IN FUGA DEZORDONATA. Bazinul Donețului, de o importanță extraordinară pentru industria înarmării sovietice, cade din ce în ce mai mult, în raza de acțiune a operațiunilor germane.

DUH ŞI SLOVĂ

CHIŞINĂU...

Botez de foc te 'nvălvorară iar,
Istoria scriindu-ţi mai departe.
O să-ţi refaci străbunul tău altar,
Aşa precum o să-ţi revii din moarte.

•

Vom admira, pe-acelaş Bulevard,
O legendară armie de anei.
Pe coru-ţi, azi, mai mulţi liceieri ard
Ca să-ţi îngâni privirile cu ei.

•

Colinele de pace şi podgorii
Se 'ntind, — eternitate românească!
In cronici vei fi câmp fertil de glorii
Şi Basmul sfânt n'o să se mai sfârşească.

•

Ca 'n Heidelberg, — studenţii primăvara
— Şi eu pierzându-mi anii printre ei —
Vor face unul, altuia chitara
Pe unde-acuma plâng liceieri grei...

Octav Sargeţiu

CRESTĂTURI

■ Bătrâna revistă „Convorbiri literare", care a jucat un rol atât de important în istoria scrisului românesc, se găseşte în al 7-lea an de existenţă. Condusă de mintea prodigioasă şi luminată a d-lui prof. I. E. Torouţiu, un om de aleasă cultură intelectuală, acest organ de largă valoare şi de propagare, totodată, a literaturii noastre contimporane, merită toată atenţia din partea publicului cititor, a acelora îndrăgostiţi de frumosul veşnic, singurul capabil să treacă peste limita elementului şi a mediocrităţii. Felul în care apare de sub teascurile tipografiei „Bucovina" este mai presus de orice laudă, putând să rivalizeze în multe privinţe, cu revistele din Occident. Colaborează d-nii: D. Iov, G. Tutoveanu, I. Dăvâncescu, Ştefan Şelmescu, N. Dunăreanu, I. Agârbiceanu, Vasile Posteucă, Petru Iroaie, George Voevidca, Teodor Al. Munteanu, Teofil Ziaca, Alexandru Ionescu, Dr. Ilie Dăianu, I. E. Torouţiu, Ion Deliu, Sergiu Grosu, D. Popa-Lisseanu şi mulţi alţii.

■ *Ultimul număr, despre care scriem aceste crestături fugare, se deschide cu un redacţional articol: „Pentru un nou cădării", rupt din realitatea războinică de astăzi. „Se poate teme un popor, care pleacă la luptă pentru apărarea crucii? Pentru apărarea a ceea ce a fost mai sfânt în frământarea veacilor de amar, cari au dus la făurirea lui? Tămăduirea Mircea cel Bătrân, Ştefan cel Mare, altarul lui Hristos, Mihai Viteazul şi toată galeria [illegible] de domnitori ai celor trei principate româneşti, înfipţi de strajă în poarta carpatină, în calea hoardelor păgâne, [illegible], pentru apărarea crucii şi a civilizaţiei Apusului? Rolul nostru istoric, de apărători ai frontierii orientale a Europei, recunoscut de unii, ignorat de alţii, ne-a croit un destin ce ne-a trecut în [illegible]. Paginile mari ale trecutului nostru sunt săbii de foc, ridicate împotriva păgânismului şi anarhiei [illegible] hoardelor [illegible], al căror drum spre inima continentului [illegible] interceptam".*

Nu ştiu cine o scrie această [illegible], dar noi, cei dela „Basarabia", îi strângem cu dragoste mâna, frăţeşte...

■ Poezia este bogat reprezentată. Mă voi opri la d. T. Al. Munteanu: *Şoapă.*

Ilie cu plin
Frunza'i de brumă!
Drumule, du-mă,
Curge-mă lin.

Uită-te, ia!
Nuiă [illegible] cale
Clipei acele
Floare de stea.

Copt amiros
Făliăc, sule,
Frunza descule
Glasuri de os.

Lunt'n pelin,
Câmpuri de humă.
Drumule, du-mă,
Curge-mă lin...

Bucovineanul Vasile Posteucă publică o *Scrisoare* minunată, din care citez:

Ni-i trupul rană lângă rană,
De-aiăia aburea'n veleat...
In beznele ce ni'au furat
Doar [illegible]
Mă strigă'n urmă viaţa'n treapă
Pesnar pârâielor de plânge,
Cu [illegible] ce-am strâns,
Ce anii răncezi [illegible]
Dar [illegible] se urca întoarsă
Chemarea-i fără de răspuns!
Rău, presimţirea mi-o străpunse
Şi cântecul şi geana-ntră...
De când ne'ngroapă depărtarea,
Măicuţă, se'mplineşte-un an...
Şi creşte noaptea arogan.
De veci întunecându-mi zarea!

■ *Evoluţionismul lui Spencer* se numeşte documentatul studiu filosofic al d-lui Alexandru Ionescu, unul din cei trei redactori ai „Convorbirilor literare". Alături de *Psihologia poeziei* a d-lui Florin Niculescu şi *Ediţii critice Eminescu (VI)* a d-lui I. E. Torouţiu, studiul de mai sus formează un material de bază, aşa cum ne-am obişnuit să vedem, de multă vreme, în revista aceasta altădată îngrijită cu pasiune şi râvnă de Iacob Negruzzi. La *Cronică* preţuim finageţea şi [illegible] al d-lui *Ştefan Cuciureanu.*

Sergiu Grosu

COZMINUL

Prin pădurea'ntunecată
Trece vremea înapoi,
Şi acum şi deodată
Iată Ştefan din război.

Ştefan Vodă Bun şi Mare
Înainte-şi face zor
Pe un negru şoim călare
Şi cu ochiu întrebător:

„Unde-i ceata mea cea veche?
Unde-s vechii mei haiduci,
Turea trasă pe-o ureche,
Ochii fulgeri prin [illegible]?

Unde-o inimă fierbinte,
Unde braţe de eroi
Vremea trece înainte,
Numai voi daţi înapoi?"

Şi pădurea se'nfioară,
Şi stejarii-s amorţiţi,
Numai vântul se strecoară
Pe sub crengi adormiţi.

Şi din fund de câmp cu soare,
Plin de taină şi mister,
Iată glasuri de popoare,
Ce se urcă'ncet spre cer:

„Iartă-ne Ştefan dragă,
Noi, ne-am dus amar şi chin.
Doar'am scoate-o ţară 'ntreagă
De sub jugul cel străin?

„Noi ne-am mai rămas cu secui,
Sărăcuţi, cu pieptu gol?
Nu, căci, Ştefane, săracul
Nu dă astăzi înapoi!

Înainte! Înainte!
Geme sufletu'n popor,
Înainte! Înainte!
Sună glasul codrilor,

Înainte! Glasul creşte,
Creşte'n munţi şi în câmpii,
Iar Cozminul surd vuieşte:
Înainte, măi copii!

Înainte deci cu toţii
Şi cu sfântul Dumnezeu!
Ce-au fost moşii sânt nepoţii,
Şi nepoţii cresc mereu.

Astăzi n'avem legioane,
Veteroni şi nici Traiani,
Numai zece milioane
De Români Dacoromâni.

Dar trăim cu viaţa'n mână
Căci suntem de viaţă plini,
Şi o inimă română
E cu şepte de străini.

Ştefane, să fii cu bine,
Fiind-i vremea de eroi!
Trecu vremea peste tine:
Peste vremi vom trece noi".

Adrian Forgaci
(1878-19[illegible])

LA BUCUREŞTI, IN MUZEUL MILITAR

Sub titlul de mai sus, ziarul „Giornale di Genova" publică următorul articol semnat de d. Giovanni Terranova:

Făgăduisem unui prieten român că nu voi pleca din Bucureşti, fără să vizitez Muzeul Militar. Şi astfel ori dimineaţă m'am îndreptat spre acest Muzeu, de cel mai mare interes pentru istoria României şi de cea mai mare actualitate pentru conflictul de azi cu hoardele bolşevice.

Muzeul Militar se află exact în mijlocul Parcului Carol, una din grădinile acelea, cari prin vastitatea lor şi mai ales prin frumuseţea lor artificioasă şi odihnitoare, fac Bucureştiul faimos în întreaga lume. Parcul Carol, spre deosebire de grădina Cişmigiului, nu este în centrul oraşului, ci e situat în imediata apropiere a periferiei, acolo unde răsar rând pe rând, cu o rapiditate impresionantă, blocuri de case moderne, împodobite şi înfrumuseţate de grădini mici, de răsare pline cu flori. Parcul Carol se află nu departe de Patriarhie, iar vizitatorul înainte de a intra în el este salutat de o piaţă de foarte mari proporţii, în mijlocul căreia se urcă podoaba unei fântâni de marmoră, opera sculptorului Constantinescu. Din dreptul fântânii pornesc două lungi şi largi alee umbroase, mărginind simetric rânduri pline de flori. Urmărind cu ochii această serie de rânduri multicolore, privirea se opreşte, la sfârşitul parcului, pe înălţimea unei coline verzi, şi care în cele două laturi ale sale are [illegible] de doi vulturi cu aripele deschise, gata să îşi ia zborul, spre alte ţeluri, spre alte destine...

Acest edificiu, cu cupolă imensă, de sticlă, este sediul Muzeului Militar.

Am străbătut Parcul în lăţime — cât de minunată [illegible] în această tehnică atmosferă de război — l-am admirat flora, am păşit dealungul lacului mic, cu ape de smarald, am trecut pe lângă o moschee albă, am urcat romantice scări de piatră, îndreptându-mă mereu spre Muzeul Militar. Vedeam grădina aceasta pentru prima oară şi vă mărturisesc să aş fi zăbovit bucuros vizita, pe care avea s'o fac Muzeului, numai aşa pentru a umbla fără ţintă încoace, printre toate florile acestea [illegible]. Voi face-o însă altădată, când vă voi vorbi şi despre celelalte parcuri bucureştene.

Am ajuns aproape de foarte albul edificiu. [illegible] de-alungul unei scări foarte umbroasă, [illegible] care nu e foarte largă. [illegible] locul cel mai frumos din Parc. [illegible] în faţa Muzeului Militar [illegible] pe vremea romanilor, [illegible] cetăţilor romane şi [illegible] confirmând originea latină a românilor; [illegible] foarte vechi [illegible] de trecute glorii militare ale acestui popor. Iar în faţa mea o altă scară, în [illegible].

Mă [illegible] înălţând spre cer [illegible] de flacără [illegible] sub lumina [illegible]. Lângă gheretă, un soldat care face de gardă. [illegible] Mai [illegible] şi doi soldaţi, cari îmi prezintă [illegible] de drepţi, salută. Curiozitatea mea este şi mai puternică. [illegible] de camarazi germani şi [illegible] deodată în faţa unei lespezi de marmoră de-asupra căreia [illegible].

Este mormântul Soldatului Necunoscut. Îndată salut cu salutul roman, cuprins de o tainică emoţie, cu atât mai mare cu cât [illegible]. Salutând Eroul Român salut totodată şi pe fraţii săi de azi cari luptă vitejeşte alături de [illegible] armatei ale Axei în această [illegible] împotriva bolşevismului, salut în acelaşi vreme pe eroii tuturor naţiunilor aliate, cari luptând pe [illegible], construiesc [illegible] o Europă nouă.

„Aici doarme fericit întru Domnul Ostaşul Necunoscut, săvârşit din viaţă în lupta pentru Unitatea Neamului Românesc. Pe oasele lui odihneşte pământul României întregite".

Acestea sunt cuvintele scrise pe piatra acela albă, împodobită cu [illegible] în cel mai [illegible] stil românesc.

Mă apropii de intrarea palatului. O sală circulară, în jurul căreia se înalţă [illegible] coloane albe, formează intrarea, şi începând şirul coloanelor laterale, cum şi acele ale celor dela etajul superior. La parter [illegible] înfăţişând fortificaţii, genul armelor, artileria, marina, aviaţia, cum şi secţia sanitară militară. Nu [illegible] este dat să văd totul. Numai în două mari şi foarte lungi săli se află grupat materialul expus în mod [illegible] şi [illegible] pot să admir [illegible] precum şi [illegible] a „castrelor" daco-romane. În acest pământ latin, Roma este prezentă peste tot, Mama-Roma, [illegible] acestui neam românesc, [illegible]. Cantonamente, [illegible] castele, [illegible] de cari se [illegible] împotriva duşmanilor alături de legionarii primi de Cetatea-Eternă pentru apărarea civilizaţiei latine.

Este într'adevăr cu [illegible] văzând aceste [illegible] obârşia romană a acestui [illegible] reproducerea armelor latine, [illegible] în România. Italianul care [illegible] admiră aceste [illegible] ale Romei, se simte [illegible] să simpatizeze şi mai mult cu acest popor frate, [illegible] veacurile [illegible] spre [illegible] Noii Europe.

Alături de cetace a rămas dela Daci, mai sunt [illegible] evului mediu, [illegible] sângeros [illegible] când barbaria [illegible] romană [illegible] împotriva colonistilor Români. [illegible] Independenţa [illegible] cucerită.

Sunt apoi secţiile [illegible], ale marinei şi aviaţiei [illegible], modele de nave, [illegible] de bord, cele dintâi aeroplane, [illegible] războiului mondial [illegible] technicei moderne [illegible]. Între aceste [illegible] Aurel Vlaicu, [illegible] român, care cu un aeroplan [illegible] în 1911 [illegible] cercând să urce munţii Carpaţilor.

Urcând spre etajul de sus, scara aceasta este împodobită cu lespezi, pe cari sunt săpate numele celor căzuţi în războiul cel Mare şi printre acestea notez şi câteva [illegible] compatrioţii mei, luptând în rândurile armatei române, alături de [illegible]. Un frumos monument de bronz al Regelui Ferdinand, opera sculptorului Iordănescu, imortalizează sacrificiul acestor eroici soldaţi, a căror istorie este cuprinsă în episoadele, de cari mărturisesc sălile din primul etaj. Aici se află istoria militară românească, din [illegible] până în ziua de azi. Reproduceri fotografice ale Columnei lui Traian, [illegible] ale poporului român, reconstituiri [illegible], [illegible] române, [illegible] şi moldoveni, episoade între [illegible] lui Ştefan cel Mare şi a lui Mihai Viteazul, lupte pentru independenţă şi cele din timpul războiului mondial, [illegible] fotografii. Nu pot [illegible] din 1914-18, [illegible] Ecaterina Teodoroiu, [illegible] în vârstă de [illegible] ani, care, [illegible] acestui popor.

După cum am mai spus mai sus, [illegible].

RĂBOJUL CĂMINELOR CULTURALE

[illegible] Căminul Cultural [illegible] Fântâna Albă, [illegible] Căminelor [illegible] Regele Mihai I" [illegible] Căminului Cultural [illegible].

Conducătorii Căminului Cultural din Fântâna Albă au rupt din istoria acestuia pagina [illegible] Căminului [illegible] Fundaţiei [illegible]. Conducătorii Căminului din Fântâna Albă au adăugat la programul lor de activitate din trecut, trei puncte pe cari le-am [illegible]:

1. Propagandă pentru trezirea la naţionalism a [illegible] bolşevismului.
2. Propagandă religioasă creştină ortodoxă.
3. Alături armatei române pentru grăbirea [illegible].

Nu toţi conducătorii de cămine au procedat ca acei din Fântâna Albă. Astfel [illegible] Ion Moldoveanu, preşedintele Căminului Cultural [illegible], jud. Hotin, [illegible] pe adresa Nr. [illegible] din acest an cum să procedeze: să înfiinţeze Cămin nou, sau să-l reorganizeze pe cel vechi. Preşedinte al celui vechi era [illegible] St. Sa. În acelaşi adresă, [illegible] Cămin Cultural, pe care îl [illegible] în Mai 1939. [illegible].

Un prieten al Fundaţiei [illegible] Basarabia, a fost întrebat, prin [illegible] prin care a trecut, ce trebue să se facă ca să se poată deschide Căminele Culturale. [illegible].

Noi ne convingem încă ce măsuri [illegible] Basarabia, [illegible] Căminele culturale [illegible] să scrie Fundaţiei şi că prin [illegible] Căminul cultural [illegible] — credem că [illegible] conducătorilor de Cămine vor să reînceapă activitatea [illegible] să urmeze astfel:

Preşedintele, directorul sau [illegible] de conducere să se adreseze d-lui şef al postului de jandarmi şi d-lui notar al primăriei comunei respective, [illegible] membri de drept ai [illegible] delegaţie.

După obţinerea autorizării, întruniţi-vă în prezenţa d-lor şef de post de jandarmi şi notar comunal şi examinaţi situaţia fiecărui membru înscris în Cămin, notând în procesul verbal ce se va întocmi pentru fiecare: mort, dispărut, refugiat peste Prut; plecat cu bolşevicii; [illegible] în cercetarea poliţiei pentru acte săvârşite în timpul ocupaţiei; precum şi dornic să lucreze în Cămin.

Acest proces verbal semnat de toţi membrii Sfatului cari au luat parte la adunare se va trimite pe adresa Fundaţiei, str. Latină 8, Bucureşti, de unde vor primi îndrumări şi instrucţiuni, [illegible] Cămin cultural nu se desfiinţează, dar că este posibil ca Sfatul, în întregime sau parte din el, să fie schimbat şi că unii dintre membri să fie îndepărtaţi.

Căminele culturale din jud. Lăpuşna se pot adresa la Chişinău d-lui Gh. Grad, prefectul judeţului Lăpuşna şi Ion Sârbu, învăţător pensionar, cari sunt preşedintele şi directorul Căminului cultural judeţean Lăpuşna.

Căminele din jud. Orhei se pot adresa d-lui avocat Petre Gorlalea, [illegible] Orhei, [illegible] Căminului cultural judeţean Orhei. Dela d-lor vor primi [illegible] îndrumările şi lămuririle necesare.

Ion Dârzu

Copiii nimănui

(Urmare din pagina I-a)

verişii lor, mai puţin îndrăzneţi, se ţin după cei fericiţi...

Privindu-i îţi fac impresia unei haite de câini flămânzi rămaşi fără stăpân şi nevoiţi să rătăcească prin maidanuri, pe la uşile măcelăriilor, ori în gara abatoarelor.

Din prima zi a reîntoarcerei mele la Chişinău, i-am observat pe aceşti nenorociţi.

Roiau în jurul unui restaurant-grădină cu ochii de fiară, aşteptând să fure rămăşiţele din farfurii.

Ofiţerii streini, ori ai noştri, le aruncau câte o bucată de pâine, ori câte o monedă, şi atunci ceata desmoşteniţilor se repezea sălbatec, care s'apuce mai întâi, apoi bucuroşi, începeau să ţopăe din picioare, în acordul orchestrei care cânta.

Nici o deosebire între ei şi puradeii şatrelor noastre de ţigani, nomazi, când trec prin margini de oraşe, ori îşi duceau traiul sub ochiul prevăzător al poliţiei...

Şi toţi aceşti copii, epave ale vieţii, rămaşi cu amintirea unei îndrumări sălbatece, pregătiţi de bolşevici spre decădere, sunt fiii mahalalelor moldoveneşti, din mândrul oraş care a fost odată Chişinăul.

Numărul lor e foarte mare. Ocupaţia lor furtul şi furatul.

Viitorul, oricine îl va ghici...

Şi iată pentru ce, scriind rândurile acestea, nu voesc să dau nici o lecţie de morală nimănui, ci numai să pun o întrebare acelora care se interesează de soarta neamului nostru.

Sunt vinovaţi ei, de dezastrul în care au căzut, fără voia lor, ori împrejurările vitrege, prin care a trecut neamul nostru, ravagiul pe care l-au făcut hoardele bolşevice pe tot cuprinsul Basarabiei, l-au adus aici?

Şi dacă numai în Chişinău copiii aceştia se numără cu sutele, care va fi numărul lor, pe tot întinsul basarabean?

Iată pentru ce toţi aceşti desmoşteniţi strânşi într'un institut de corecţie, educaţie şi îndrumare spre o meserie, pot fi folositori neamului; lăsaţi în părăsire, mai târziu, vor deveni clienţii puşcăriilor.

N. DUNAREANU

VIAŢA IN REGIUNILE OCUPATE din RĂSĂRIT

Viaţa în regiunile ocupate din Răsărit, ia pretutindeni după cum relevează cercurile informate, formele normale într'un ritm extrem de rapid. Reînvierea vieţii în toate domeniile sale se conturează pretutindeni şi cu toată vremea extrem de scurtă de când au fost salvate aceste regiuni din tirania bolşevică, transformări fundamentale se petrec în structura psihologică a populaţiei, ca şi în toate formele şi comportamentul de viaţă al ei. În oraşul ucrainian Berdicev, dominat într'un mod precumpănitor de elementul iudaic, iată că pe ziua de 1 August a apărut un ziar editat de cercurile naţionaliste ucrainiene, care ziar dispune de numeroşi colaboratori toţi din sânul populaţiei aborigene. Serviciile divine oficiate în bisericile redeschise, sunt ascultate nu numai de locuitorii oraşului ci şi de ţăranii veniţi în masse compacte din toate împrejurimile Berdicevului. Reînvierea vieţii religioase a stârnit puternice ecouri în sufletul populaţiei ucrainiene. Părinţii îşi duc copiii lor cari până în prezent nu mai asistaseră niciodată oficierea unei slujbe religioase în biserici, şi le lăsaseră puternic străbătuţi de emoţii, sensul şi însemnătatea rugăciunilor şi slujbelor divine.

Întreaga structură a vieţii ucrainiene a căpătat un avânt nemaipomenit. În urma unei dispoziţii transmise de conducerea administrativă a districtului în oraşele Shitomir şi Berdicev au fost deschise 10 şcoli primare ucrainiene şi 3 gimnazii. O şcoală normală şi-a şi început activitatea sa didactică. Teatrul oraşului ucrainian şi-a început repertoriul său prin reprezentarea de piese autentice, creaţiile naţionaliştilor ucrainieni. Înaintea oricărei reprezentaţii se intonează imnul naţional ucrainian. Redeschiderea tuturor aşezămintelor industriale a făcut progrese extraordinare. Chiar acum 2 săptămâni s'a anunţat că următoarele întreprinderi industriale din Berdicev şi-au reînceput activitatea lor în plină desfăşurare: uzina electrică din localitate, uzina motoarelor Diesel, uzina de apă, fabricile de bere din oraş, brutăriile oraşului, fabrica de prelucrare a minereurilor, fabrica de săpun, o fabrică de ţesătorie şi una de mobile, 4 mori şi un număr apreciabil de întreprinderi meşteşugăreşti. Dispoziţiile şi ordinile transmise de administraţia judeţului sunt strict păzite de întreaga populaţie civilă a ţării.

Viaţa în regiunile baltice ocupate s'a refăcut integral într'un tempo de desvoltare deosebit de rapid, descătuşându-se cu desăvârşire din încătuşările unui trecut împrejurări şi refăcându-se după efectele războiului. Populaţia băştinaşe a lucrat la viaţă, într'o strânsă armonie şi din primul moment, cu autorităţile armatei de ocupaţie. Un număr mai mare de întreprinderi industriale aflate în regiunea fostei Letonii, desfăşoară o intensă activitate.

Strângerea recoltelor a fost realizată prin contribuţia voluntară a tuturor locuitorilor oraşelor, care s'au oferit să lucreze gratuit. Administraţia civilă germană se bucură de cea mai mare înţelegere şi colaborare din partea tuturor administraţiilor localnice, după cum se învederează din gazeta „Deutschen Zeitung im Ostland", care apare în Estonia. În conversaţiile care au avut loc între reprezentanţii administraţiei letone şi împuterniciţii germani s'a exprimat vrerea de a se şterge din viaţă şi din suflet toate urmările războiului, printr'o colaborare extrem de prietenoasă şi pentru a reda în sfârşit, pacea mult dorită Ţărilor Baltice, atât de greu încercate. Cu acest prilej se aminteşte faptul că, comisarul general a anunţat formarea imediată de batalioane de voluntari letoni, în care vor fi primiţi membrii fostei gărzi naţionale. (UTA, Berlin).

PEDEPSIREA SPECULANŢILOR

(Urmare din pagina I-a)

neînfricaţi şi fără teama de legile ţării.

Cu alte cuvinte, comerţul începe să fie purificat. Organele de control al Ministerului Economiei Naţionale au primit dispoziţiuni să intensifice acţiunea de sancţionare a infractorilor la legea speculei şi sabotajului. Piaţa e supusă astăzi unui control sever şi zilnic sunt încheiate zeci de procese verbale pentru trimiterea în judecată a neînfricaţilor cavaleri ai speculei.

S'ar putea totuşi întâmpla ca, ici, colo, tot să se mai ivească, din când în când, câte un îndrăzneţ, care să se sustragă rigorilor legii. Arsenalul mijloacelor folosite de speculatori este atât de vast încât cu greu ar putea cineva să între cu adevărat în toate tainele lui. N'ar strica dacă acestora li s'ar aplica pe lângă internare în lagăr şi o altă pedeapsă: ridicarea dreptului de a mai exercita vreodată comerţ în ţara românească.

Fără ei, comerţul românesc n'ar avea nimic de pierdut.

Dimpotrivă...

De vrei avutul să-ţi sporească,
Şi preţurile să nu crească,
Şi să recapeţi ce-ai pierdut;
Subscrie banii în 'mprumut.

NORMELE DUPĂ CARI S'AU ACORDAT SPORURILE LA NOUA SALARIZARE

Expozeul făcut reprezentanţilor presei de d. general N. Stoenescu, ministrul Finanţelor

Eri a avut loc la Ministerul de Finanţe o importantă conferinţă cu reprezentanţii ziarelor din Capitală, prezidată de d. general N. Stoenescu, ministrul Finanţelor.

In cadrul acestei conferinţe d. general N. Stoenescu a făcut reprezentanţilor presei un expozeu asupra realizărilor făcute până acum în departamentul pus sub conducerea d-sale, oprindu-se în special de modul cum au decurs subscripţiile la Imprumutul Reîntregirii, relevând atât importanţa lui cât şi entuziasmul cu care cetăţenii ţării au răspuns la el, dând astfel dovada înţelegerii imperativului momentului crucial pe care îl străbate ţara noastră.

In sinteză, d. ministru al Finanţelor, general N. Stoenescu a spus:

Imprumutul Reîntregirii

Am satisfacţia să vă comunic că, odată perioada de preschimbare din [illegible] terminată, suntem în [illegible] a şti că participarea la acest împrumut, atât a [illegible] cât şi [illegible], a fost [illegible] şi necesară la înscrierea [illegible] care se leagă [illegible] pentru [illegible] naţionale.

Rezultatele de până acum ale subscrierilor depăşesc suma de 6 miliarde lei.

Contribuţia ţării mai puţin aceea a Capitalei, considerând timpul în care s'au făcut subscrierile, înseamnă pentru Imprumutul Reîntregirii, de 15 ori mai multe subscrieri decât s'au făcut în acelaş perioadă la Imprumutul Inzestrării.

Sunt convins că în răstimpul pd. până la 1 Noembrie, toţi aceia cari din diferite motive nu s'au putut încă ralia la înalta subscripţie de credinţă românească pe care o reprezintă Imprumutul Reîntregirii, se vor grăbi să o facă, întrucât banii lor reprezintă armata, înseamnă realizarea de viaţă românească a celor mai buni feciori ai ţării.

Noua salarizare a funcţionarilor

O altă preocupare constantă a Ministerului de Finanţe încă dela elaborarea actualului buget, a fost înfăptuirea deziderătului Domnului Mareşal Ion Antonescu, şi anume de a retribui pe funcţionarii Statului, ţinându-se seama de indicii de scumpete a vieţii.

Păşim la o primă fază a realizării acestui deziderat.

Sumele necesare pe cari le reprezintă aceste noui sporuri de salarii, au fost prevăzute în bugetul general al Statului sub forma fondului de deschideri de credite extrabugetare.

Concepţia care a stat la baza noului Decret-Lege pentru modificarea şi completarea unor dispoziţiuni privitoare la salarizarea funcţionarilor şi a tabelelor de salarizare a acestora, a fost de a se obţine:

1. O reală armonizare pe plan orizontal a salariilor diferitelor categorii de funcţionari ai Statului ţinându-se seama de importanţa rolului ce-l joacă în viaţa acestuia.

2. O armonizare a salariilor pe plan vertical, adică înăuntrul aceleiaşi categorii de funcţionari pentru stabilirea unui raport echitabil al responsabilităţii diferitelor funcţiuni şi, în fine,

3. O îmbunătăţire a posibilităţilor de viaţă a tuturor funcţionarilor, menită să compenseze urcarea costului vieţii din acest an.

Armonizarea pe plan orizontal era absolut necesară, pentru a repune în drepturile lor legitime anumite corpuri constituite, pe care inexplicabilele împrejurări le-au aşezat într'o vădită inferioritate, dacă considerăm condiţiunile de recrutare, rolul pe care îl joacă în viaţa statală şi consecinţele activităţii lor.

In felul acesta am redresat poziţia corpului ingineresc, a corpului profesoral, a corpului sanitar şi a corpului administrativ, pe acesta din urmă ştiut fiind că se bazează autoritatea de Stat.

In acelaş timp s'a detaşat magistratura, a cărei capitală importanţă este determinată pentru ordinea de Stat, de alte corpuri cari prin legi organice se asimilează cu aceasta.

Armonizarea pe plan vertical era cerută de necesitatea de a stabili o corespondenţă, pe de o parte, iar pe de altă parte, între salariul cu care era retribuit funcţionarul respectiv.

Cum s'au acordat sporurile

Sporurile de salarii care s'au acordat până la 1 Aprilie 1941, au marcat o comprimare de jos în sus, a sistemului armonic de salarizare a diferitelor grade din ierarhia unor anumite categorii de funcţionari.

Bunăoară de exemplu: raportul dintre salariul impiegatului stagiar şi directorul clasa I, a variat astfel: în 1914: 1/9,2; în 1929: 1/7,7; în 1931: 1/6,7; în 1940: 1/5,2 şi în 1941: 1/4,2, iar actualul Decret Lege marchează: 1/5.

Dacă ne raportăm la faptul că sfera de activitate şi deci de răspundere a actualilor directori a crescut în mod sensibil faţă de ceeace era în 1941, ne putem da seama de lipsa de echilibru interior din punctul de vedere al salarizării diferitelor categorii de funcţionari.

Restabilirea acestui echilibru cel puţin în parte, era indispensabilă, fiindcă numai în felul acesta Statul îşi vede mai bine apărate interesele.

Crearea de noui posibilităţi de viaţă s'a făcut printr'o majorare generală a salariilor.

Trebue să amintesc că în Iunie 1940, s'a acordat sporul general de 18,7% (mult mai important la funcţiunile inferioare), iar în Ianuarie 1941 s'au majorat salariile nominale ale funcţionarilor retribuiţi până la 8000 lei, cu un spor mediu de 20%.

Actualul Decret-Lege a prevăzut un spor de 20% funcţionarilor din cadrul inferior, auxiliar şi personalului de serviciu compensând astfel în bună parte urcarea costului vieţii (25—30% din Ianuarie 1941) şi un spor variabil pentru ceilalţi funcţionari în ideia armonizării salariilor acestora.

Sporul mediu ce rezultă este de 28,5% şi necesită 4.800 mil. lei.

Am majorat limita dela 12.000 lei, până la care se pot acorda ajutoare de călătorie, la 20.000 lei, înţelegând astfel să ajutăm efectiv în special pe tinerii funcţionari ce se călătoresc şi care fiind la începutul carierii lor nu pot să aibe decât salarii corespunzătoare.

CREIAREA UNUI INSTITUT DE CREDIT PENTRU FUNCŢIONARI

O inovaţie care merită să fie relevată, este aceea de suprimarea claselor în ierarhia funcţiunilor administrative şi înlocuirea lor prin gradaţii de merit, întărind în special poziţia cadrului mijlociu.

Noul Decret-Lege în afară de ameliorările sensibile aduse în sistemul de salarizare a funcţionarilor, prevede crearea unui Institut general de asigurare, economie, credit şi asistenţă şi federalizarea caselor de economie şi credit existente în ideea de a putea servi în schimbul unei reţineri de 50 la sută, o primă de asigurare funcţionarilor în momentul părăsirii serviciilor cari după 30 ani de activitate, ar fi egală cu cuantumul salariilor primite în ultimii 3 ani.

Este o reformă de o importanţă nebănuită, deoarece se va permite în viitor noilor pensionari ai Statului ca în afară de pensiunea legală să poată avea la dispoziţie un capital care să le înlesnească trecerea mai lesnicioasă dela starea de activitate la starea de pensionare.

Cu această mare reformă [illegible] ca aceea a ameliorării [illegible] se impune un efort bugetar [illegible], pe care de altfel l-am prevăzut atunci când am elaborat bugetul anului financiar [illegible], efort pe care îl putem [illegible] situaţia de execuţie a bugetului Statului este excelentă.

Funcţionarii Statului vor recunoaşte că grija [illegible] care le-o poartă Conducătorul Statului este o realitate şi aceasta le creiază noui obligaţiuni de muncă, conştiinţă deosebită în îndeplinirea datoriilor, de devotament în serviciu, de totală dăruire în slujba ţării.

CONTRACTUL „PETROFINA"

Prin acordul din 6 Februarie 1936, guvernul român a cedat guvernului francez pe timp de 12 ani redevenţele de petrol ale Statului român în vederea acoperirii preţului comenzilor de materiale de războiu necesare înarmării şi plăţilor financiare ale Statului.

In executarea acestui acord, guvernul francez a desemnat societatea Petrofina cu care guvernul român a încheiat un acord în acelaş an.

Acordul cu societatea Petrofina, despre care s'a vorbit mult la vremea lui, avea desavantajul că obliga Statul român să vândă redevenţele la preţuri scăzute şi cu perspectiva de a-l obliga să livreze petrolul brut puţin rentabil.

Apoi acest acord utiliza o mare parte din produsele redevenţelor au pentru plata armamentului, ci pentru plata datoriilor financiare.

In Iunie 1940, în urma împrejurărilor cunoscute, executarea contractului Petrofina s'a suspendat odată cu suspendarea livrărilor de armament din partea guvernului francez, iar mai în urmă, acest contract a fost reziliat.

După lungi discuţiuni guvernul român a isbutit să încheie la sfârşitul lunei Septembrie cu guvernul francez un acord prin care se înlocueşte vechiul sistem de plată al armamentului prin cedarea redevenţelor, cu un nou sistem de plăţi a acestuia cu produse petrolifere vândute direct de guvernul român.

Avantagiile acestui acord constau în aceea că se degajează redevenţele Statului până în anul 1948, Statul dobândind posibilitatea de a le valorifica direct cum va crede de cuviinţă, adică în condiţiunile cele mai avantajoase pentru el.

Produsele petrolifere destinate plăţii armamentului vor fi livrate la preţuri extrem de avantajoase, iar cantităţile necesare spre a acoperi comenzile de armament se vor găsi reduse şi prin faptul că sumele în franci vor fi calculate la un curs extrem de avantajos al francului francez.

Termenul de plată de asemeni se reduce dela 8 ani, la 18 luni.

In sfârşit, pe lângă asigurarea plăţii [illegible] guvernul român câştigă din acest acord posibilitatea de a-şi se livra mai departe materialul comandat, foarte necesar în împrejurările actuale.

In [illegible] posibilitatea acordată guvernului francez de a ceda [illegible] sistemul de plată al acestui acord se încadrează în politica generală petroliferă a nouei Europe.

Acordul de faţă înseamnă primul pas în vederea relaţiilor economice dintre România şi Franţa, în cadrul nouei organizări economice europene, ce se clădeşte prin lupta Europei întregi pentru apărarea patrimoniului său faţă de imixtiunile din afară.

Mareşalul Antonescu redă armatei române prestigiul pus odinioară la grea încercare

BERLIN, 8 (Rador). — Ziarul „Muenchener Neueste Nachrichten" publică următorul articol în legătură cu comunicatul Marelui Stat Major despre pierderile armatei române pe frontul din Răsărit, sub titlul: „Realizări şi pierderi":

„Am luat cunoştinţă cu adânc respect de pierderile României aliate şi recunoaştem în cel mai înalt grad vitejia şi faptele de arme ale oştirilor române. Comunicatul armatei române, a anunţat că în regiunea Mării de Azov unităţile româneşti au silit, împreună cu armata germană, pe duşman să se retragă, după încercările zadarnice de atac, şi că în luptele crâncene dela Odessa rezistenţa sovietică a fost înfrântă.

România, a cărei credinţă şi hotărîre au fost subliniate de către Fuehrer, la loc de cinste în cuvântarea sa, luptă din toate puterile să nimicească bolşevismul, fără a cărui distrugere nu poate exista pentru ţară nici pace, nici siguranţă definitivă. Această luptă a meritat să fie purtată, căci prin ea au fost eliberate din nou ţinuturile pierdute în urma presiunii bolşevice de anul trecut.

„Politica dusă cu mâna de fier de către Mareşalul Antonescu, alături de puterile Axei în aceste împrejurări grele de astăzi, a fost încununată cu succes. Soldatul român a învăţat să preţuească pe soldatul român, ca pe un camarad viteaz, rezistent şi inteligent.

„Armata română îşi reface în acest războiu prestigiul pe care părăsirea fără luptă a graniţelor, în anul trecut, îl pusese la grea încercare. Mareşalul Antonescu prevăzuse cu înţelepciune catastrofa şi vestejise în anul trecut în cuvinte tari stările de lucruri din armată fără a fi ascultat şi înţeles.

Sprijinit însă de misiunea militară germană, Mareşalul Antonescu s'a străduit să facă din armata română un instrument model, capabil de luptă. Actualul războiu a fost marea probă pentru opera de reformă care a reuşit pe deplin.

„Crucea de Fier, pe care Mareşalul Antonescu a primit-o din partea Fuehrerului, este dovada recunoştinţei şi a aprecierii pe care armata română şi-a câştigat-o temeinic sub conducerea sa.

„Soldatul român cucereşte cu sângele lui un nou viitor pentru ţara lui şi lumea civilizată, de care aceasta este legată. Datorită acestui războiu, România se reînoeşte înăuntru şi în afară.

„Nu voi înceta niciodată să lupt şi să muncesc" — a spus Mareşalul Antonescu într'un apel — „până când nu voi reuşi să creez o nouă ţară şi un nou suflet".

„Această schimbare este în curs. Cifrele dureroase, privitoare la morţii armatei române, sunt dovada cea mai nobilă şi mândră a acestei schimbări".

Liceul Comercial de fete „Regina Maria" din Chişinău, anunţă că examenele de admitere în cl. I, se vor ţine în ziua de 13 Octombrie, ora 8 dimineaţa.

REVIZUIREA FUNCŢIONARILOR RĂMAŞI IN BASARABIA

Instrucţiuni cu privire la aplicarea dispoziţiunilor cuprinse în deciziunea pentru instituirea comisiilor

Comisiunea centrală şi comisiunile judeţene se vor conduce de normele edictate în aceste instrucţiuni.

Compunerea Comisiunilor este aceea prevăzută în deciziunea nr. 897/1941.

Competinţa lor se stabileşte după cum urmează:

Comisiunile judeţene au competinţa să revizuiască situaţia tuturor foştilor funcţionari de pe teritoriul judeţului respectiv, care, la data evacuării, făceau parte dintr'un serviciu, organizat pe judeţ.

Comisiunea centrală va avea de revizuit situaţia acelora dintre foştii funcţionari, cari au făcut serviciu la foestele direcţiuni, inspectorate, [illegible] şi primăria Municipiului Chişinău.

La aceeaşi comisiune vor fi adusu, spre revizuire, cazurile profesorilor secundari, a protopopilor şi a consilierilor eparhiali. —

Foştii conducători ai serviciilor judeţene rămaşi sub ocupaţiune, sunt supuşi, deasemenea revizuirii comisiunii centrale.

Revizuirea funcţionarilor, preoţilor şi funcţionarilor judecătoreşti dela judecătorii şi tribunale se va face de către comisiunile judeţene, funcţionarii Curţilor de Apel rămânând în competinţa comisiunii centrale.

Potrivit competenţei precizată mai sus, cei interesaţi vor depune, adică la data de 10 Octombrie a. c. cel mai târziu, la sediul comisiunii respective, declaraţiile explicative, potrivit modelului, trimis, la timp, tuturor serviciilor, indicând dovezile, de care înţelege să se servească: acte scrise sau martori.

Declaraţiile, depuse anterior acestui comunicat, nu se vor mai repeta introduse sunt socotite ca bine depuse.

Procedura de revizuire a funcţionarilor, rămaşi sub ocupaţiune va fi aceea a unei anchete administrative.

Ea va fi făcută în cel mai scurt timp posibil, trebuind să fie însă completă şi cu toate garanţiile de seriozitate.

Se va primi şi verifica orice denunţ semnat, cu indicarea domiciliului semnatarului, orice reclamaţiuni verbale sau scrise din partea informatorilor.

Secretarul comisiunii va fi însărcinat cu adunarea datelor, a declaraţiunilor, a avizelor organelor de poliţie şi a celorlalte lucrări necesare, folosindu-se, în acest scop, întregul aparat poliţienesc şi administrativ.

Ordinea verificării va fi aceea cerută de interesele superioare ale serviciilor, ţinându-se seama şi de vechimea funcţionarilor supuşi revizuirii, stabilindu-se anumite zile pentru verificarea lor pe servicii, care se vor aduce la cunoştinţă publică spre a se putea primi datele şi informaţiunile necesare verificării.

Ziua verificării va fi adusă la cunoştinţa funcţionarului supus revizuirii, Comisiunea având latitudinea să-i ceară explicaţiuni verbale sau scrise.

Se va face câte un dosar pentru fiecare funcţionar, conţinând toate datele anchetei şi avizul favorabil sau nefavorabil exprimat în funcţiune, constând dintr'un rezumat al constatărilor de fapt şi concluziunile, la cari a ajuns Comisiunea în ceeace priveşte cererea de reprimire a celui supus revizuirii.

La darea avizului, comisiunea va ţine seamă de situaţiunea specială, în care s'a găsit fiecare funcţionar, de împrejurările de fapt şi de eventualele presiuni morale şi materiale exercitate, cari ar fi putut influenţa asupra liberului discernământ a celor rămaşi sub ocupaţiune.

Se va da aviz nefavorabil funcţionarilor, care, rămaşi fiind în Basarabia, sub ocupaţiune sovietică, s'au comportat în unul din modurile mai jos indicate:

1. Au săvârşit fapte de duşmănie împotriva armatei române, a instituţiunilor publice ori a populaţiunei române, sau cari, prin fapta lor, au vătămat în orice mod interesele româneşti, ori au manifestat sentimente ostile Neamului sau Ţării;

2. S'au pus, în orice fel, cu retribuţie, sau chiar în mod gratuit, ca funcţionar sau chiar ca simplu particular în serviciul statului sovietic, cu scopul de a da orice concurs regimului sovietic în dauna populaţiunii române, lovind astfel în dreptul de proprietate a românilor, în sentimentul lor religios sau naţional, sau în orice alt mod, de natură a prejudicia justele lor interese morale sau materiale.

3. Au denunţat sau au făcut de divulgare autorităţilor sovietice, în dauna Statului român, sau a românilor rămaşi în Basarabia;

4. Au părăsit prin dezertare, unitatea militară din care făceau parte în timpul evacuării Basarabiei;

5. S'au refugiat în Vechiul Regat şi, apoi, au revenit în Basarabia, înaintea eliberării acesteia;

6. Au săvârşit orice alte fapte, de natură a aduce o gravă vătămare intereselor superioare româneşti.

Comisiunea Centrală va funcţiona la sediul Curţii de Apel Chişinău, iar comisiunile judeţene la sediul Tribunalelor de judeţ.

Termenul pentru încheerea lucrărilor Comisiunilor de verificare este acela de 1 Noembrie a. c., cel mai târziu.

Comisiunile judeţene vor întocmi şi înainta Comisiunii Centrale tabele nominale conţinând întregul rezultat al operaţiunilor de revizuire.

Comisiunea Centrală de revizuire este autorizată a da, oricând, alte instrucţiuni suplimentare.

Noui prefecţi în Basarabia

Au fost numiţi în funcţiunea de prefect de judeţ cl. II, d-nii:

Colonel în rezervă Georgescu Ştefan, la jud. Lăpuşna, în locul d-lui Gheorghe Glod, inspector general administrativ, a cărui delegaţiune încetează.

Colonel în rezervă Drăghici Iosif, la jud. Cetatea Albă, în locul d-lui Petre Petrescu, inspector general administrativ, a cărui delegaţiune încetează.

Colonel în rezervă Dobrescu Dumitru, la jud. Cahul, în locul d-lui Traian Migia, inspector general administrativ, a cărui delegaţiune încetează.

Colonel de rezervă Ionescu T. Gh., la jud. Tighina, în locul d-lui Gheorghe Hodoroabă, inspector general administrativ, a cărui delegaţiune încetează.

Colonel în rezervă Bădescu Marin, la jud. Ismail, în locul d-lui Dumitru Stoenescu, inspector general administrativ, a cărui delegaţiune încetează.

Locot.-col. în rezervă Dimitriu Matei, la jud. Soroca, în locul d-lui Nicolae Eftimie, inspector general administrativ, a cărui delegaţiune încetează.

Aurel Bejan, actual subprefect al judeţului C.-Albă, la jud. Chilia în locul d-lui Alexandru N. Ştefănescu, inspector general administrativ, a cărui delegaţiune încetează.

Micşorarea emisiunii monetelor de 250 lei şi mărirea emisiunii de hârtie de 100 lei

Monitorul Oficial nr. 238 din 8 Oct. publică următorul decret:

ART. 1. Valoarea monetelor metalice de 250 lei, autorizată a fi bătută prin decretele-legi nr. 2.982 din 29 Iulie 1939, publicat în Monitorul Oficial nr. 173 din 29 Iulie 1939 şi nr. 1779 din 31 Mai 1940, publicat în Monitorul Oficial nr. 125 din 4 Iunie 1940 şi Jurnalul Consiliului de miniştri nr. 2.368 din 8 August 1939, se micşorează dela lei 4 miliarde 500.000.000 la lei 3 miliarde 600 milioane.

ART. 2. Emisiunea monedelor hârtie de lei 100, autorizată prin decretul-lege nr. 2.289 din 11 August 1941, publicat în Monitorul Oficial nr. 189 din 12 August 1941, se măreşte cu lei 1 miliard, în condiţiunile prevăzute de acel decret.

ART. 3. Prevederile art. 6 din decretul-lege nr. 467 din 1 Martie 1941, se abrogă.

STATUTUL MILITAR AL EVREILOR

Decretul-Lege amintit prevede că în caz de concentrări, premilitare, mobilizare sau război, evreii pot fi întrebuințați în folosul armatei sau la munci de folos obștesc.

Este și normal, de altfel, ca atâta timp cât o bună continuă să trăiască pe pământul acestei țări, să fie supuși la munci de folos obștesc atunci când necesitățile o cer. Nu ar avea nimeni nimic, ba ar fi jignit chiar simțul cetățenesc, în situații când Românul varsă sânge sau sudoare pentru [illegible] Țării, evreii să asiste ca niște simpli spectatori. De aceea, chiar în momentul de față, ei sunt supuși, în mod obligator, la munci de folos obștesc. Pentrucă dacă [illegible] lor nu-i bună la nimic, brațele le sunt bune de muncă, cel puțin, în timp de război.

Pe tot timpul efectuării muncilor de interes obștesc, evreii sunt supuși aceluiași regimului militar și jurisdicțiunii militare.

Spuneam că ei sunt excluși dela serviciul militar. Perioada premilitară dela 18 la 21 ani este socotită ca un serviciu militar și în consecință, evreii au fost excluși și de la pregătirea premilitară. In schimb, evreii excluși și dela pregătirea premilitară sunt obligați a plăti pe timpul celor trei ani o anumită taxă despre care vom vorbi îndată. Acei cari nu pot plăti această taxă sunt obligați a presta munci de interes obștesc câte 30 zile pe an după normele stabilite de Inspectoratul premilitar.

Ca urmare a acestui Decret-Lege, evreii din toată țara, de orice grad, au fost șterși din controalele armatei dela data de 5 Decembrie 1940. Pentru ținerea evidenței lor, se înscriu într'un registru special pentru ținut de fiecare Cerc de Recrutare. Cercurile de Recrutare înaintează Administrațiilor de Constatare tabelele extrase după acest registru, în vederea impunerii la taxele militare.

Printr'un nou Decret-Lege (publicat în M. O. Nr. 18 din 21 Ianuarie 1941) se lămurește că sunt supuși la obligațiuni fiscale în schimbul serviciului premilitar și militar evreii în înțelesul art. 2 din Decretul-Lege pentru reglementarea situației juridice a evreilor din România, independent de categoria din care fac parte.

Reamintim că evreii, în înțelesul art. 2 mai sus citat, sunt următorii: 1) cei de religie mozaică; 2) cei născuți din părinți de religie mozaică; 3) creștinii născuți din părinți de religie mozaică, nebotezați; 4) creștinii născuți din mamă creștină și tată de religie mozaică nebotezați; 5) cei născuți din mamă de religie mozaică afară din căsătorie; 6) evreii de sânge, atei (cari nu cred în Dumnezeu).

Există apoi trei categorii de evrei: categoria întâi alcătuită din evreii veniți în România după 30 Decembrie 1918; categoria a doua alcătuită din: 1) cei cari au căpătat naturalizarea prin lege individuală sau dispoziții legală individuale până la 30 Decembrie 1918; 2) cei ce au dobândit naturalizarea în mod efectiv, în temeiul art. 7 din Constituția modificată la 1879, servind țara sau drapelul în războiul pentru independență; 3) cei ce locuesc în Dobrogea, au dobândit naturalizarea, în temeiul art. 133 aliniat a) Constituției dela 1879, art. 3 al Legii din 9 Martie 1880, în temeiul celei din 19 Aprilie 1904, din 14 Aprilie 1910 și 3 Martie 1912; 4) cei ce au luptat în linia de foc, în războaiele României, pentru România, cu excepția acelor dispăruți sau trecuți în teritoriul ocupat; 5) cei răniți, decorați, citați pe ordin de zi pentru acte de bravură în timpul războiului; 6) urmașii celor morți în războaiele României și urmașii celor căzuți în situațiile precedente.

In sfârșit, a treia categorie alcătuită din evreii cari nu fac parte din categoria I sau II.

Acum, că cunoaștem categoriile de evrei, trebue să spunem că, evreii din categoria II s'au bucurat în general de un regim mai blând decât cei din categoriile I și III. Ei bine, când e vorba de obligațiunile fiscale de natură militară, sunt supuși acestor taxe chiar evreii din categoria II, inclusiv cei cari, din cauza condițiilor fizice, ar fi găsiți neapți pentru serviciul militar, precum și cei excluși dela serviciul militar, conform Legii asupra recrutării armatei. Dela rigoarea acestei legi, scapă numai evreii foști ofițeri, maiștri, subofițeri și gagiști proveniți din activitate.

Plata taxelor fiscale nu scutește pe evrei de obligațiunea muncilor de folos obștesc.

Evreii rechiziționați pentru lucru, aflați în întreprinderile prevăzute în planul de mobilizare a teritoriului, sunt supuși la taxele militare.

In schimb, cei cari sunt utilizați în folosul armatei sau la munci de folos obștesc, pe timpul concentrărilor premilitare, mobilizare sau război, sunt scutiți de taxele militare pe timpul cât vor fi reținuți efectiv în acest scop.

Să vedem acum ce taxe urmează a plăti evreii.

1) Evreii între 18—21 ani sunt supuși în acest timp unei taxe fixe de 5000 lei anual.

2) Cei între 21—31 ani sunt supuși la o taxă fixă de 5000 lei pe an și o taxă proporțională egală cu 30 la sută din impozitele directe pentru veniturile dobândite de ei, părinții lor sau soția lor.

3) Cei dela 31—41 ani sunt supuși la o taxă fixă de 3000 lei pe an, o taxă proporțională de 20 la sută din impozitele directe pentru veniturile de orice fel dobândite anual de fiecare impozabil și soția sa.

4) Cei între 41—50 ani sunt supuși unei taxe militare egală cu 15 la sută din impozitele directe anuale.

Toate aceste taxe sunt prevăzute pentru timp de pace. In timp de mobilizare generală, se majorează cu 50 la sută, iar în timp de război, se dublează.

Stabilirea impozitelor fixe și proporționale se face anual de către Administrațiile de constatare pe bazele comunicărilor făcute de Cercurile de Recrutare, a Inspectoratelor premilitare, a declarațiilor făcute de evrei și a constatărilor făcute de organele fiscale.

Toți impozabilii sunt datori să depună declarații de venituri la circumscripția de constatare a domiciliului, în cursul lunilor Februarie și Martie a fiecărui an.

Taxele militare proporționale se încasează în aceleași condițiuni ca impozitele directe, numai că nu se pot acorda suspendări de execuție sau eșalonări de plată. Debitele neachitate timp de șase luni se transformă în obligațiuni de muncă.

Cei ce nu fac declarațiuni de impunere sau le fac incomplecte, sunt pedepsiți cu o amendă egală cu taxele datorate. Cei ce fac declarații inexacte vor fi pedepsiți cu îndoitul taxelor dela care s'au sustras. Cei cari reușesc să se sustragă în total sau în parte dela impunerea la taxele militare sunt amendați cu întreitul taxelor sustrase, când evaziunea e descoperită în cursul anului de impunere și cu împătritul lor, când descoperirea s'a făcut după anul de impunere. Cei cari simulează infirmitatea a-verii pentru a scăpa de impozitul militar sunt pedepsiți cu încincitul impozitului datorat, deosebit de închisoare până la trei luni.

Cu aceasta, se termină expunerea statutului militar al evreilor. Ei sunt scoși din armată ca și din societatea românească, și ca atare, era logic și util să fie înhămați obligator la carul muncilor de folos obștesc și impuși la taxe militare.

In concluzie, putem spune că evreii n'au fost scutiți de serviciul militar, cum spun unii, ci serviciul lor premilitar și militar a fost transformat în taxe militare și prestații de folos obștesc.

In felul acesta, ei vor fi [illegible] fără a putea fi [illegible].

C. Blănaru

JURNAL DE RĂZBOIU

VICTORIA ȘI TRIBUTUL CEL MARE

Pe Nipru a căzut un viteaz: maiorul Derlogea

„Izbândă sau moarte!" așa au învățat să se salute Roșiorii. Cu această lozincă au pornit la Prut și tot cu ea au înscris pagini de înaltă epopee în lupta nimicitoare dusă împotriva barbariei bolșevice.

Intruchiparea legendară a gloriei neegalate cu care s'a acoperit viteazul regiment, maiorul Derlogea Mihail a fost predestinat să rămână deapururi în cartea veșniciei.

L-am cunoscut în amurgul zilei de 1 Iulie, în parcul castelului Mavrocordat dela Straholin. Regimentul colonelului Dămăceanu își pregătea marșul înălțării destinului românesc. Pe aleea de brazi presărată cu splendide lalele roșii, spre sipotul dela poalele terasei, maiorul Derlogea dădea Divizionului I ultimele instrucțiuni asupra misiunii ce-i fusese încredințată și care trebuia să fie realizată în zorii zilei.

Sobru și necăjit, comandantul părea, în conturul cadrului adumbrit al brazilor, o încrustare spiritualizată, asemenea cavalerului ce-și cufundase ființa într'o cucernică procesiune a oștilor ce, de secole, porniseră într'ajutorarea Fiului Domnului răstignit de o nouă urgie satanică. Brazi ca și brazii ce-i încadrau, Roșiorii își înțeleseseră comandantul. Plini de încredere și hotărîți, porniră spre marea biruință.

Regimentul de roșiori fusese ales să fie primul care să rupă zăgazul oprimării pe care urgia bolșevică îl trăsese, cu un an în urmă, dealungul Prutului.

In puterea nopții, Roșiorii pătrund prin vârcioagele ce duceau spre Movila Ruptă, pe malul Prutului. In fața cărora dușmanul pândea cu armele sale împrăștietoare de moarte. Inainte ca lumea să-și fi ajuns în răsărit broderia zorilor, tunurile artileriei noastre acționează fulgerător, bătând malul stâng al râului, protejând acțiunea Roșiorilor cari, fără să aștepte mult, la ordinul maiorului Derlogea, se năpustesc asupra bărcilor ascunse în tufișurile de pe mal, zvârlindu-se în apă și odată cu ele, se avântă spre buburugii din cari inamicul bătea ucigător.

Dar dușmanul era numeros și ei erau armele lui. Ploaia de oțel și foc deslănțuită de crivățul roșu era de netrecut și viteji se prăvăleau în valurile repezi ale râului.

Maiorul Derlogea nu-și putea lăsa bieții să cadă pradă focului ucigător cu care inamicul amenința să-i secere în flanc, din satul Dumeni. Se năpusti pe plaja de trecere și sub ploaia de gloanțe apucă singur prima barcă, pe care o împinge în tașel apoi și urmat de Roșiorii ce mânau celelalte bărci, mută plaja la o distanță de mai bine de un kilometru. Aci, își îmbărbătează ostașii și reușește, surprinzând pe inamic, să treacă primele îmbarcațiuni, realizând capul de pod pe o adâncime de patru kilometri. Rezistența dârză a inamicului a fost în scurt timp zdrobită. Soldații — în majoritate mongoli — comandați de ofițeri comuniști, sunt scoși din adăposturile betonate prin atacul la baionetă și cu grenade. Înaintarea victorioasă a Regimentului de Roșiori deschide astfel calea luptei de desrobire a pământului basarabean.

La 17 Iulie, colonelul Dămăceanu încredințează maiorului Derlogea comanda liniei de luptă dela Liaseviți-Vereieni, în marea bătălie pentru forțarea Nistrului. De pe plaja de trecere, sub focul nimicitor al artileriei, eroul dela Movila Ruptă împinge primele bărci în fața cazematei 56 dela firul apei pe care cu un curaj neegalat și fără a precupeți sacrificiul, vitejii Roșiori o cuceresc cu strigăte de „ura".

Permanent cu plotoanele din primă linie, maiorul Derlogea își îmbărbătează soldații cari se avântă în asaltul asupra cazematelor, distrugându-le cu trotil. După trei zile și trei nopți de sacrificii încordate, cu un avânt demn de cea mai strălucită epopee, linia fortificată „Stalin" este străpunsă prin cucerirea a 9 cazemate și 14 adăposturi întărite de arme automate, înscriindu-se astfel cea mai glorioasă pagină din viața acestui Regiment de Roșiori.

Voința fermă de a învinge cu orice preț a caracterizat [illegible] bravului maior Derlogea. Pentru aceste fapte a fost propus pentru Ordinul „Mihai Viteazul" și Crucea de fier.

Dar moartea nedreaptă pândea din [illegible]. O înfruntase vitejește la Movila Ruptă pe Prut, l-a ocolit timp de trei zile la Liaseviți pe Nistru când cu dârzenie și curaj neasemuit își conducea escadroanele spre laurii celei mai mari victorii; nu l-a putut face nimic moartea nemiloasă în cele 6 zile din ultima luptă. Mânioasă de a o fi înfruntat atâta timp, văzând în el obstacolul de netrecut care se opunea setei sale nesățioase de sânge, la răpus mișelește, în întunerec de noapte și nu în lupta dreaptă. De pe aripile metalice ale tiflicilor roșii lăsându-și zbor din scorborul bolșevic, sinistră și în veșmânt de diavol, moartea se prăvale lăsându-și tributul cel mare: maiorul Derlogea și întregu-i grup de comandă sunt sfârtecați de schijele bombei rostogolite din abisul infernului cu care dușmanul s'a înfrățit în lupta contra Dumnezeirii.

Dar jertfa maiorului Derlogea este pilduitoare și Regimentul jură să fie demn de numele marelui său erou. El a arătat țării că fiii ei știu să-și facă, fără sovăire și cu sacrificiul lor total datoria, atunci când dușmanului de totdeauna al neamului i-a rămas încă o ultimă licărire cu care să-și poată ridica brațul său tremurând, înainte de a cădea pentru totdeauna. De acolo, de sus, în ceruri, împreună cu grupul său de comandă de care nu s'a despărțit nici în ultima clipă, maiorul Derlogea va continua, desigur, să vegheze asupra celor pe cari i-a comandat, conducându-și escadroanele pe drumul de glorie din care nu s'a abătut niciodată, pentru a duce mai departe, biruitor, făclia atât de strălucitoare a iubirii și dreptății lui Christ.

Ne-am închinat în fața mormântului încă deschis al maiorului erou Derlogea, rămas strajă la Mânăstirea Grigoriewka.

Colonelul Dămăceanu, cu sufletul copleșit, și-a [illegible].

Escadroanele oștirii ale creștinătății pătrund mai departe în haosul bolșevic. Roșiorii s'avântă și străbat zarea pustiului.

Comanda eroului răpus de vâmuia morții începe pe vârfuri de săbii întinse deasupra spre Soare Răsare, călăuzindu-ne destinul [illegible] spre veșnicie.

Canarache Nicolae

VENIȚI LA CHIȘINĂU?

Se aduce la cunoștința tuturor amatorilor că s'a deschis la Chișinău, pe str. Carol Schmidt, No. 56, un magazin de pielărie și blănuri, pieliceie de diferite calități: Astrahan, Karakül, etc., pentru căciuli, gulere și altele.

Vizitați Blănăria „LA MIȘU".

Posturi de sub-oficianți vacante la Chișinău și Cernăuți

In ziua de 26 Octombrie a. c. va avea loc la sediul Inspectoratelor P. T. T. din Chișinău și Cernăuți un examen pentru ocuparea locurilor de sub-oficianți p. t. t.

Cererile vor fi înaintate Inspectoratelor de mai sus până la data de 20 Octombrie, împreună cu următoarele acte:

Certificat de studii, extract de naștere, certificat de naționalitate, de origine etnică, de moralitate, precum și un certificat de satisfacere a serviciului militar.

Pentru cei căsătoriți, se cere și certificatul de origine etnică a soției.

Proba scrisă se va da la Chișinău și la Cernăuți, iar examenul oral se va ține, pentru toți candidații, la București.

Fiecare examen este eliminatoriu.

Distribuirea timbrelor impozitului 4 la sută în comunele rurale

Ministerul de finanțe, având în vedere campania agricolă și dorind să dea posibilitatea locuitorilor dela sate, ca timbrele impozitului excepțional 4 la sută să fie la imediata dispoziție a solicitatorilor, a hotărît ca aceste timbre să fie distribuite în comunele rurale, unde nu sunt perceptii de agenție, de către primăriile respective prin notarul comunal.

In consecință timbrele impozitului excepțional 4 la sută se pot găsi de vânzare în toate comunele rurale, fie la notarul comunale acolo unde nu sunt perceptii de agenție, fie la perceptori acolo unde sunt perceptii.

Să semănăm grâu cât de mult

A venit vremea semănatului grâului de toamnă. Plugarii cari au pregătit pământul de astă vară, întrucâtva numai decât miriștile de mazăre, de borceag, de orz și chiar de grâu, pot porni la semănat după ce mai dau o arătură măruntă, pentrucă să mai rupă buruenile răsărite pe urma ploilor și să mărunțească bine pământul. Aceasta e cea mai bună pregătire a pământului pentru semănatul de grâu. După mazăre, după borceag, după fasole, care lasă în pământ prețioase îngrășăminte foarte priincioase grâului, după arăturile date la vreme, pământul a prins în mărunțișurile lui [illegible] din ploi, a lăsat aerul să pătrundă și împreună cu rădăcinile de mazăre, borceag și fasole care poartă pe ele [illegible] mărunte [illegible] așa de mici că nu se pot vedea decât cu microscopul, dar care aduc pământului [illegible] în locul cu aerul, cu apa și cu ce se mai găsește în pământ [illegible] bobului de grâu pe care-l semănăm.

Dar numai în pământul arat [illegible] de semănat mai [illegible]. Gospodarul bun are pregătită sămânța de grâu din vreme. A luat sămânța [illegible] dela Camera de agricultură. Nu s'a zgârcit pentru a avea o sămânță bună [illegible] semănat în rânduri [illegible].

Așa pregătit pământul în două arături, curat, mărunțit [illegible]. Acum e timpul cel mai potrivit semănatului de grâu de toamnă. Semănatul după aceste arături făcut cu mașinile de semănat în rânduri este cel mai bun. Boabele se duc în pământ la aceiași adâncime. Acolo găsesc reveneală destulă păstrată cu toată grija în brazda răscolită de plug și sfărâmată de grapă. Găsesc acolo hrană ușor de luat și tot ce le trebuie pentru ca să încolțească repede, să prindă rădăcini și să înfrățească bine ca să acopere pământul cu verdeață sănătoasă, nădejdea rodului de mâine.

Mașina de semănat le acoperă, le ferește de ciori, le pune în rânduri drepte și la aceiași distanță unele de altele. [illegible] Mașinile de semănat în rânduri sunt [illegible] și fac treabă nesemuit de bună. Cu mâna semănatul se face mai greu, se risipește mai multă sământă și acum ce e scumpă și nu trebuește împrăștiată fără folos.

Cu mâna sămânța nu poate fi bine potrivită ca să cadă la aceiași depărtare bob de bob; pe unele locuri cade mai deasă, pe alte locuri mai rară. Când bate vântul ceva mai tare, sămânța este luată de vânt și dusă fără voia semănătorului unde nu trebuește. Sămânța aruncată cu mâna nu poate fi acoperită bine nici cu grape și rămâne pradă păsărilor și mai cu seamă a ciorilor.

Boabele nu cad la aceiași adâncime în pământ așa cum fac mașinile de semănat în rânduri cu meșteșugul lor minunat. Semănătura făcută cu mașinile este cea mai bună socoteală.

De aceea e bine ca gospodarii să se întovărășească și să aibă mașini de semănat, care se găsesc la federalele cooperativelor cu prețuri destul de ieftine și în condițiuni de plată destul de ușoare. Nu este bine ca plugarul să se mulțumească pentru a avea un lucru bun și folositor. Numai cu economia de sămânță pe care o fac aceste mașini iese costul lor după 2 ani de lucru cu ele, fără să mai punem la socoteală și celelalte foloase pe care le culege plugarul de pe urma lucrului făcut cu aceste mașini minunate.

In toamna aceasta ca și în alte toamne, dar mai mult acum decât oricând, plugarii trebue să-și dea toată osteneala ca o are fiecare în planul făcut de stăpânire cu grâu și dacă întrece această întindere, cu atât mai bine. Dacă porumbul a fost bine prășit, de mai multe ori și pământul este curat de buruieni și dacă s'a cules bine cu știuleții care au tot câmpul în toamna aceasta se poate semăna grâul într'o singură arătură bună, urmată de grapă. Dar numai după ce a fost prășit des porumbul și s'a cules [illegible] să poată fi ridicat de pe ogoare și apoi semănat cu grâu de toamnă, tot cu aceleași reguli arătate în rândurile de mai sus. Cât mai mult grâu, semănat în condițiuni bune, [illegible] toată țara dela osteneala și vrednicia plugarului. Bobul grâului e scump, e căutat de întreaga lume, e pâinea pentru care se bat neamurile pământului, e hrana cea de toate zilele a lumii.

Grâul este cea mai mare comoară pe care ne-o dau ogoarele noastre. Grâul nostru e mai bogat, mai plin de bunătate, mai încărcat în hrană, mai sățios decât orice grâu al pământului altor țări. Grâul nostru e mai scump, mai bun, dă pâine mai dulce și mai hrănitoare. Și de aceia cât mai mult grâu pe holdele și bucatele câmpii și dealuri să semănăm, ca să le îmbrăcăm cu haina sănătoasă a grâului, care aduce belșugul în gospodărie și bună starea fiecărui plugar și a țării întregi în timpurile grele și aspre prin care trecem astăzi.

INAPOIA FRONTULUI DE LUPTĂ

Misiunea unui comandant de etapă a unei localități

Trebuințele civile ale localităților sau țărilor din regiunile războiului [illegible] și administrate de [illegible] germane, sunt împărțite de către comandanții de etapă în 4 despărțăminte: administrative, economic, agricultură și contabilitate. O personalitate de mare [illegible] ca șef al administrației unei circumscripții [illegible] în frunte un primar. [illegible] comandantul etapei [illegible].

Ca primă [illegible] al unui comandament de etapă comandantul unei localități trebuie să-și îndrepte privirile sale către viața economică, care a încetat complet. Uzinele și așezămintele industriale sunt repuse în funcție imediat și se redeschid sau se înființează magazine de îmbrăcăminte și alimente pentru populația civilă. Comerțul ambulant sau clandestin este strict interzis. Banii aflați în colhozuri sunt depuși într'o casă de economii nou fondată, în care încep să curgă încet, dar necontenit alte sume de bani.

Aceste instituții sunt nu numai în folosul populației civile, dar și al armatei, deoarece se înviorează viața economică a regiunii și în acest chip se creează și venituri pentru populație din vânzarea produselor proprii și în [illegible].

CLASIFICAREA PRAZII DE RAZBOI

Discriminarea și clasificarea materialului de război capturat dela inamic este efectuată de către anumite state majore, care se compun din ofițeri specializați dintre cei mai calificați. Au la dispoziție și subofițeri cu pregătire specială și deci toți calificați, cari au căpătat o instrucție deosebită în școlile speciale. Pentru îndeplinirea multiplelor misiuni, pe care le fixează aceste state majore, sunt recrutați și din populația civilă a regiunilor ocupate conducători speciali cu și lucrători calificați și lucrători auxiliari. Clasificarea și colectarea prăzilor de război care se află risipită într'o regiune ocupată, pe o porțiune bine distinsă și păzită, este extraordinar de grea, de multe ori [illegible]. [illegible] pentru transporturi, străzile cu [illegible] din cauza [illegible]. Tancurile „marca Stalin" de exemplu, sunt conforme în betonul cazematei făcând un corp [illegible] greu [illegible] trebuiesc desfăcute din betonul cazematelor, pentru ca de acolo să fie transportate către destinația specială. Deosebit de [illegible] recuperarea și categorisirea munițiilor [illegible]. In [illegible] de colectare a materialului capturat [illegible] de război [illegible] 1. ce se poate [illegible]; 2. ce poate fi pus în stare de funcțiune după prealabile și metodice modificări și transformări. 3. ce e rugină și scos din funcție.

SÂNGE CONSERVAT PENTRU TRANSFUZIE

In organizarea sanitară din ultimul timp a armatei germane, care are o importanță deosebită și un rol preponderent în campaniile de război, s'a creeat înainte de orice, existența unui laborator [illegible] special pentru transfuzie de sânge. Acest laborator urmează neobosit trupele combatante parcurgând spații întregi, și este în orice moment în situația de a furniza cât mai rapid posibil, cantitățile necesare de sânge [illegible] principalelor posturi de prim ajutor, spitalelor de campanie și spitalelor de război.

Soldații aparținând serviciilor din spatele frontului ca și membrii organizației Todt își oferă ca donatori voluntari sângele lor pentru camarazii răniți. Sângele dăruit combinat prin adausuri corespunzătoare ca să nu coaguleze, se introduce în fiole și apoi sunt supuse unor cercetări minuțioase bacteriologice și serologice, în cursul cărora sunt cercetate grupele de sânge și starea sănătății donatorului de sânge [illegible]. Fiindcă aceste ampule cu sânge conservat trebuie să fie păstrat neîntrerupt la o anumită temperatură, laboratorul destinat transfuziei de sânge are la dispoziție anumite aparate prevăzute cu indicatoare de temperatură și care servesc ca depozite ale sângelui conservat. (UTA-Berlin).

ORGANIZAREA INVĂȚĂMÂNTULUI IN TRANSNISTRIA

Ministerul Culturii Naționale a comunicat telegrafic Directoratului Invățământului din Basarabia, să delege un număr de 10 inspectori pentru organizarea și îndrumarea învățământului în Transnistria.

ANGAJĂRI DE PERSONAL

PENTRU periodicele MINISTERULUI PROPAGANDEI

Printr'un decret lege, Ministerul Propagandei Naționale a fost autorizat să angajeze, prin derogare dela dispozițiunile decretelor-legi Nr. 3.223 din 1940 publicat în Monitorul Oficial Nr. 214 din 14 Septembrie 1940, Nr. 3.361 din 1940, publicat în Monitorul Oficial Nr. 225 din 27 Septembrie 1940 și Nr. 3.566 din 1940, publicat în Monitorul Oficial Nr. 250 din 25 Octombrie 1940, personalul necesar redacției și administrației publicațiunilor periodice ce se editează de acest departament.

Prin derogare dela decretul lege Nr. 872 din 1941, pentru unele măsuri financiare excepționale, aplicabile în cursul exercițiului 1941—1942, publicat în Monitorul Oficial Nr. 78 din 2 Aprilie 1941, numirile se vor face prin decizie ministerială.

De asemeni, în aceleași condițiuni, Ministerul Propagandei Naționale este autorizat să plătească colaboratorilor la publicațiile periodice ce le editează.

Cei trimiși în afara orașelor de reședință pentru informații, reportagii, cercetări și diferite studii, vor primi în afară de cheltuelile de deplasare (transport pe CFR, NFR, LARES, transporturi cu automobile, autobuze, căruțe, etc.) o indemnizație de întreținere de 500 lei pe zi.

Toate angajările de personal făcute de Ministerul Propagandei Naționale, cu începere dela 1 Iulie 1941, în scopul arătat mai sus, sunt și rămân valabile.

PLATA PENSIILOR

INVALIZILOR, VĂDUVELOR ȘI ORFANILOR

Administrația financiară Ilfov aduce la cunoștința invalizilor, văduvelor și orfanilor de războiu grade inferioare, cari încasează pensia prin această administrație că plata pensiilor pe trimestrul Octombrie 1941 se va face în ordinea următoare:

In ziua de 9 Octombrie 1941 invalizii 10 la sută, 15 la sută și 20 la sută; în ziua de 10 Oct. văduvele cu litera A; în ziua de 11 Oct. văduvele cu litera B; în ziua de 14 Oct. văduvele cu litera C; în ziua de 15 Oct. văduvele cu litera D, în ziua de 16 Oct. văduvele cu litera E; în ziua de 17 Oct. văduvele cu litera F; în ziua de 18 Oct. văduvele cu litera G; în ziua de 21 Oct. văduvele cu litera H; în ziua de 22 Oct. văduvele cu litera I; în ziua de 23 Oct. văduvele cu litera J; în ziua de 24 Oct. văduvele cu litera L; în ziua de 25 Oct. văduvele cu litera M; în ziua de 28 Oct. văduvele cu litera M; în ziua de 29 Oct. văduvele cu litera N; în ziua de 29 Oct. văduvele cu litera O; în ziua de 30 Oct. văduvele cu litera P; în ziua de 31 Oct. văduvele cu litera R; în ziua de 1 Noemb. văduvele cu litera S; în ziua de 3 Noembrie văduvele cu litera T; în ziua de 4 Noembrie văduvele cu litera U, V; în ziua de 5 Noembrie văduvele cu litera Z.

Atelierul de croitorie Filimon Pavalarhe din Chișinău, s'a mutat pe str. Alexandru cel Bun No. 50.

Se primesc comenzi de haine bărbătești civile și preoțești.

Fostele sate germane din Basarabia vor fi colonizate cu ostași români

Am anunțat la timp că în satele din Basarabia colonizate cu germani și pe care acești harnici plugari le-au părăsit, repatriindu-se în Germania, au fost aduși de către administrația bolșevică peste 100.000 de ucraineni din fost Polonie ocupată de Soviete.

Toți aceștia au fost aduși de bolșevici dela frontiera ruso-germană, pentru a construi cazemate în vederea războiului pe care-l pregăteau comuniștii împotriva Germaniei.

După eliberarea Poloniei de către trupele germane cât și după desrobirea Basarabiei de către viteaza armată a Mareșalului-Liberator, ucrainenii despre care e vorba au cerut să fie trimiși la vetrele lor natale. Plecarea lor a început, în zilele din urmă, transportându-se cu căruțele. Până în prezent au plecat aproape 50.000 suflete.

Autoritățile noastre au primit dispozițiuni să pregătească lucrările pentru evaluarea averilor rămase dela acești repatriați ucraineni. Satele evacuate de ei, vor fi colonizate cu ostașii români cari au luptat pentru desrobirea Basarabiei și a Transnistriei.

ZECE PERSOANE CONDAMNATE LA MOARTE PENTRU SABOTAJ ECONOMIC IN BOEMIA

PRAGA, 9 (Rador). — Corespondentul agenției DNB anunță:

Curțile marțiale din Praga și Bruenn, au condamnat la pedeapsa cu moartea 10 persoane, dintre care 5 evrei, care au comis acte de sabotaj economic.

In plus, curtea marțială din Bruenn a mai condamnat la moarte 2 persoane pentru înaltă trădare și port ilegal de arme.

Sentințele au fost executate Joi dimineața.

FACULTATEA DE AGRONOMIE VA FUNCȚIONA IN CAPITALA BASARABIEI

Cu începere din Nov. a. c. (Politechnica Gh. Asachi din Iași) se mută definitiv cu sediul la Cernăuți pentru secțiunile: construcții, mine, electrotechnică și chimie-industrială, cu care va funcționa, pe când Facultatea de Agronomie ce e încadrată în această Politechnică, va funcționa la sediul ei inițial din capitala Basarabiei.

Examenul de sfârșit de an, pentru restanțele din trecut, ca și concursul de admitere în anul întâi se vor ține tot la Iași.

Faptul nu poate decât să ne bucure, deoarece este un omagiu du[illegible] provinciilor surori redobândite cu atâtea jertfe și au aport pozitiv pentru redresarea lor cât mai curând.

Facultatea Agricolă dela Chișinău a posedat o minunată organizație încă dela început, dotată cu ferma, loturi, stațiuni experimentale și un inventar vrednic de invidiat, fiind în mediul natural cel mai prielnic desvoltării, care avea în Basarabia și o tradiție cărească manifestată în: creșterea viților, pomicultura, vii, agricultură etc.

Sfaturi pentru plugari

Uscarea și păstrarea porumbului copt

In timpul curățatului de pănuși, știuleții crudi, pipernicii sau bolnavi trebuesc puși de o parte. Acești știuleți nu se vor păstra împreună cu știuleții copți, ci se vor usca aparte și folosi la hrana vitelor.

După curățatul de pănuși știuleții bine copți vor putea fi puși la păstrare deadreptul în pătul sau în coșar sau în orice alt loc adăpostit, care îngăduie o aerisire (primenire a aerului) îndestulătoare. Știuleții puși în poduri sau în magazii vor fi așezați în straturi de cel mult 60—70 cm. înălțime iar aerisirea va trebui să fie neîntreruptă și foarte puternică. Numai acei știuleți, cari conțin încă destulă apă, se vor usca îndelung și nu se vor putea păstra bine peste iarnă.

Știuleții încă jilavi se vor întinde mai întâi timp de câteva zile la soare, ca să se svânteze, având grija de a se acoperi bine în caz de ploaie. Dacă starea vremii nu va îngădui acest lucru, știuleții se vor așeza în poduri sau în magazii bine și neîntrerupt aerisite sau chiar sub șoproane, întinzându-se în straturi subțiri, care din când în când vor fi răscolite. Cu acest prilej știuleții care au început să mucegăiască se vor alege și se vor pune de o parte.

Știuleții jilavi vor putea fi puși și în pătule sau în coșare, dacă acestea n'au o lărgime mai mare de un metru și jumătate și sunt așezate pe locuri deschise din toate părțile.

PREGATIREA SEMANATURILOR DE TOAMNA

Ministerul Agriculturii și Domeniilor a dat dispoziții Camerelor Agricole să intensifice arăturile de toamnă în islazurile comunale și comune, pentru însămânțarea lor cu plante de nutreț.

Toate suprafețele din islazuri cultivate anul acesta cu plante furajere anuale trebuesc negreșit arate adânc în toamna aceasta, astfel ca în primăvară să se poată cultiva pe ele plantele de nutreț potrivite împrejurărilor locale.

Evreii din Basarabia sunt svârliți în lagăre speciale dincolo de Nistru

Populația basarabeană începe să răsufle ușurată că în fine i se realizează unul din visurile ei de totdeauna: scăparea de evreii cari i-au supt viața atâta amar de vreme.

Această plagă a societății — evreii sunt ridicați în serii și svârliți în lagăre speciale departe, dincolo de Nistru.

In câteva din zilele următoare, nici unul dintre acești litie nu va mai rămâne în Basarabia.

REDACȚIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieții obștești din provincia dintre Prut și Nistru, în cadrul nouei vieți a României reîntregite, corespondenții noștri sunt rugați cu insistență să ne trimită numai știri cu caracter local.

*

Ziarul „Basarabia" caută spre imediată angajare corespondenți harnici în: Hotin, Soroca, Bălți, Orhei, Cahul, Ismail, Chilia, Cetatea Albă, Tighina, Tg. Edineți, Tg. Florești, Dubăsari, Basarabeasca, Hâncești, Strășeni, Tg. Călărași și Ungheni.

Corespondențele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacție al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 31, București III.

ORDINUL DE ZI ADRESAT DE CANCELARUL HITLER ARMATELOR DE PE FRONTUL RASARITEAN

BERLIN, 9 (Rador). — Fuehrerul și comandantul suprem al forțelor armate a adresat soldaților de pe frontul de răsărit următorul ordin de zi:

Soldați ai frontului de răsărit!

Pătruns de grija cea mai adâncă pentru existența și viitorul poporului nostru, m'am hotărât la 22 Iunie să îndrept către voi un apel, pentru a preîntâmpina în ultima clipă atacul amenințător al inamicului.

Intenția potentaților dela Kremlin — după cum știm astăzi — era de a nimici nu numai Germania, ci și Europa întreagă.

De atunci ați putut, camarazi, să vă dați seama de două lucruri:

1. Acest inamic se înarmase pentru atac în proporții atât de enorme, încât întrecuseră până și temerile cele mai mari.

2. Soarta poporului nostru și a Europei întregi ar fi fost pecetluită, dacă acest inamic barbar ar fi putut să ne-o ia înainte și să pună în mișcare zecile de mii de care blindate ale sale. Europa întreagă ar fi fost pierdută, căci acest inamic nu constă din soldați, ci în cea mai mare parte din bestii.

MIZERIA INTRONATA DE DOMNIA JUDAICA

Ați văzut, camarazi, cu ochii voștri „raiul lucrătorilor și al țăranilor". Intr'o țară, care prin întinderea și rodnicia ei a putut hrăni lumea întreagă, domnește o mizerie care pentru noi germanii este de neînchipuit. Acesta este rezultatul domniei iudaice de 25 de ani, care, deși își zice bolșevism, se aseamănă în fond cu forma cea mai generală a capitalismului. Dar în amândouă aceste cazuri, reprezentanții responsabili ai acestui sistem sunt aceeași, evreii și numai evreii.

Soldați!

La 22 Iunie, când am făcut apel la voi pentru a înlătura groaznicul pericol ce amenința patria noastră ați intrat în luptă contra celei mai formidabile puteri militare a tuturor timpurilor. Totuși, în mai puțin de trei luni, am izbutit, mulțumită vitejiei voastre, camarazi, să nimicim unele după altele brigăzile blindate ale acestui adversar, să distrugem nenumărate diviziuni, să facem nenumărați prizonieri, să ocupăm spații imense — nu deserte, ci acelea din care acest adversar își trage forța și materiile prime de toate felurile pentru uriașa sa industrie de războiu.

MILIOANE DE PRIZONIERI ȘI IMENS MATERIAL DE RAZBOI CAPTURAT

In puține săptămâni, cele trei regiuni industriale esențiale ale inamicului vor fi în întregime în mâinile voastre. Numele voastre, soldați ai forțelor germane, și numele regimentelor voastre, ale vapoarelor și ale escadrilelor aeriene vor fi pe veci nedespărțite de victoriile cele mai mari pe care le-a văzut lumea.

Ați luat peste 2.400.000 de prizonieri, ați nimicit sau ați capturat peste 17.500 de tancuri și peste 21.600 de tunuri, 14.200 de avioane au fost doborîte sau distruse pe sol. Lumea n'a văzut niciodată ceva asemănător. Teritoriul ocupat astăzi de trupele germane și de trupele aliaților noștri este mai mult decât de două ori mai mare decât era Reichul german în 1933 și de patru ori mai mare decât metropola engleză. Dela 22 Iunie încoace, cele mai puternice sisteme de fortificații au fost străpunse. Râuri uriașe au fost trecute, localități nenumărate au fost luate cu asalt, întăriturile fortificate și adăposturi betonate au fost distruse sau ocupate.

LUPTE INVERȘUNATE DIN EXTREMUL NORD PANA IN CRIMEEA

Incepând din extremul nord, unde aliații noștri finlandezi atât de crunt loviți de soartă, confirmă pentru a doua oară eroismul lor și până în Crimeea, ați mai pozițiile pe o adâncime de 1000 de kilometri în teritoriul inamic, împreună cu diviziile slovace, ungare, italiene și române. Formațiuni spaniole, croate și belgiene vi s'au alăturat și altele vor mai urma, căci această luptă este privită poate pentru întâia oară de toate națiunile Europei ca o acțiune colectivă pentru salvarea celui mai prețios continent civilizator.

MII DE PODURI, ZECI DE MII KM. DE CAI FERATE AU FOST REDATE CIRCULAȚIEI

Enormă este și munca efectuată înapoia frontului vostru uriaș. Aproape 2000 de poduri au fost construite și 25.000 kilometri de căi ferate au fost redate circulației. De fapt, 15.000 kilometri de căi ferate au fost reconstruite cu distanța normală între șine, folosită de obicei în Europa. [illegible] administrația civilă și viața normală va fi repusă [illegible] pe baza unor legi [illegible] alimente, de benzină și de muniții sunt puse la dispoziția soldaților.

Acest rezultat considerabil al luptei acestei năpraznice cu preț unor jertfe și căror număr total nu reprezintă aici 5 la sută din numărul total al jertfelor din marele războiu, ținând seama bineînțeles de durerea pe care o cauzează soarta fiecăruia dintre camarazi și a familiilor lor.

EROISMUL SOLDAȚILOR GERMANI ȘI AL ALIAȚILOR

Camarazi, acela care și-a îndeplinit el însuși odinioară datoria, ca soldat în războiul trecut, abia poate, chiar el, să-și dea seama de ceeace voi și valoroșii soldați aliați ați săvârșit ca acte de îndrăzneală, de curaj, de eroism în mijlocul unor lipsuri și oboseli fără nume, în aceste trei luni și jumătate, deși el este cel dintâi care e în măsură să-și dea seama de toate acestea. In trei luni și jumătate, au putut fi create în sfârșit condițiile necesare pentru a se da ultima lovitură formidabilă, care va nimici pe acest inamic înainte de începutul iernii. Toate pregătirile — în măsura în care pot fi făcute de oameni — sunt acum terminate. Totul a fost pregătit metodic, după planurile stabilite, pentru a i se da acum lovitura de grație.

ANGLIA VA PRIMI O LOVITURA MORTALA

Suntem la începutul ultimei mari bătălii decisive din acest an. Ea va da acestui inamic — și prin el rușinii răspunzătoare de acest războiu care este Anglia — o lovitură de pe urma căreia nu se va mai putea ridica.

Sdrobind acest adversar, noi vom elimina ultimul aliat al Angliei pe continent. Vom elibera astfel Reichul German și toată Europa de o primejdie mai groazavă decât toate primejdiile ce au amenințat continentul, dela epoca hunilor și dela aceea a triburilor mongole.

De aceea poporul german va fi cu gândul alături de voi în săptămânile ce vor urma, mai mult chiar decât a fost până acum. Ceea ce ați făcut până acum voi împreună cu soldații aliați îndreptățește de pe acum cea mai adâncă recunoștință cu răsunarea tălăzii, dar și cu cele mai fierbinți urări de victorie. Toată țara vă va însoți în greiele zile care vin, căci cu ajutorul lui Dumnezeu voi fi veți dărui nu numai victoria, ci și condiția cea mai esențială a păcii.

Dat la cartierul general al Fuehrerului, la 2 Octombrie 1941.

Semnat: ADOLF HITLER

Fuehrer și șef suprem al forțelor armate

SPORIREA PENSIILOR PUBLICE, CIVILE, MILITARE ȘI DE RĂZBOIU

Cotele acordate merg descrescând dela 100% - 10%

D. Mihai A. Antonescu, vicepreședinte și președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri a semnat următorul decret-lege pentru sporirea pensiilor publice:

ART. 1. — Nivelul pensiilor lunare civile, militare și de războiu, plătite din bugetul Casei Generale de Pensii, se sporesc, începând dela 1 Octombrie 1941 și în raport cu cuantumul lor actual, cu următoarele cote:

Pensiile până la	750	lei brutto lunar incl. cu 100 %
„ „ dela	751— 1500	„ „ „ 50 %
„ „	1501— 2500	„ „ „ 30 %
„ „	2501— 5000	„ „ „ 20 %
„ „	5001—10000	„ „ „ 15 %
„ „	10001—20000	„ „ „ 10 %

Pensia brută lunară rezultată prin aplicarea cotei respective de majorare la pensiile din ultimele cinci grupe de mai sus, nu pot fi mai mici decât pensia brută maximă actuală din grupa imediat superioară cu procentul de majorare, după aplicarea cotei de majorare fixată pentru acea grupă.

Pensiile majorate nu pot depăși în nici un caz suma de 20.000 lei brutto lunar.

De majorările de mai sus nu beneficiază văduvele de războiu recăsătorite.

ART. 2. — De sporurile prevăzute de art. 1 de mai sus beneficiază și funcționarii sau urmașii acestora ale căror pensii se vor stabili după aplicarea prezentei legi, cu condiția ca noua pensie brută să nu depășească pensia ce li s'ar cuveni potrivit normelor legale în vigoare, calculată [illegible] de salariile sporite cu începere dela 1 Octombrie 1941, corespunzătoare funcțiunilor avute de funcționar în ultimul an de serviciu.

ART. 3. — Se acordă, cu începere dela 1 Octombrie 1941, un spor de 25 la sută la pensiile actuale, pentru greutăți familiare, invalizilor de războiu grade inferioare din războiul pentru întregirea neamului clasați cu 80%, 60%, 40% și 20% procent de infirmitate, căsătoriți sau văduvi cu copii minori.

Acest spor va fi primit numai atât timp cât titularul invalid de războiu din categoria de mai sus, este căsătorit sau are copii minori.

ART. 4. — Pensiile [illegible] se plătesc la prețurile urmașilor militarilor grade inferioare morți în războiul pentru întregirea neamului, sau a invalizilor din acelaș războiu, cu excepția văduvelor recăsătorite, se întregesc cu începere dela 1 Octombrie 1941 până la 75% din cuantumul prevăzut pentru aceste pensionari prin legea relativă la [illegible] și pensionarea invalizilor și urmașilor grade inferioare, din 10 Octombrie 1932 cu modificările ulterioare.

Potrivit art. 30 din legea nr. 10 din 7 Ianuarie 1941, aceeași urmași au dreptul să primească dela stabilirea drepturilor lor și până la 1 Ianuarie 1941, cotele prevăzute de legea relativă la reformarea și pensionarea gradelor inferioare din 31 Decembrie 1914, calculate din pensia cuvenită potrivit acestei legi, cuantumul lor, iar dela 1 Ianuarie 1941 până la 1 Octombrie 1941, 50% din dreptul ce li se cuvine potrivit legii relativă la clasarea și pensionarea invalizilor și urmașilor grade inferioare din 10 Octombrie 1932.

ART. 5. — Văduvele funcționarilor sau pensionarilor publici, dacă ele însele au dreptul la pensie ca foste funcționare, vor putea cumula cu începere dela 1 Octombrie 1941 pensia lor cu cea cuvenită după soț până la maximum 4000 lei lunar.

ART. 6. — Titularii pensiilor viagere pot cumula, cu începere dela 1 Octombrie 1941, pensia viageră cu pensia de serviciu ce li se cuvine ca foști funcționari publici sau urmași ai acestora.

ART. 7. — Acoperirea sporurilor prevăzute de prezenta lege pe exercițiul în curs, se va face din pLusul de rețineri ce va rezulta de pe urma majorării și armonizării salariilor funcționarilor publici cu începere dela 1 Octombrie 1941, în sumă de lei 240.000.000 și prin majorarea contribuțiilor acordate de Ministerul Finanțelor, Casei Generale de Pensii cu suma totală de lei 515.000.000 din care: pentru plata pensiilor de serviciu lei 335.000.000 și pentru plata pensiilor de războiu lei 180.000.000.

Pentru contabilizarea operațiunilor respective se majorează bugetul Casei Generale de Pensii pe exercițiul 1941-1942 atât la venituri, cât și la cheltuieli cu lei 755.000.000 astfel:

— La venituri: Art. 1. „Rețineri 20 la sută din salarii lei 240 mil.

Art. 13. „Contribuția statului conform legii din 28 Decembrie 1939" lei 335 mil.

Art. 19. „Contribuția Statului pentru pensii de războiu lei 180 mil.

— La cheltuieli: Art. 26. „Pensii civile" lei 455 mil.

Art. 27. „Pensii militare" lei 110 mil.

Art. 36. „Pensii de războiu pentru ofiț. lei 25 mil.

Art. 37. „Pensii de războiu pentru grade inferioare lei 165 mil.

ART. 8. — Orice dispozițiuni contrarii prevederilor legii de față, sunt și rămân abrogate.

Dat în București la 9 Octombrie 1941.

Vice-Președinte și Președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri,
(ss) MIHAI A. ANTONESCU

Ministrul Finanțelor,
GI. STOENESCU

INSTRUCȚIUNI PENTRU REFUGIAȚII ROMÂNI TRANSNISTRIENI

Se aduce la cunoștința refugiaților Români Transnistrieni care au cerut autorizația de a pleca la căminurile lor, că pot ridica acele autorizații dela d. N. P. Smochină, Președintele Românilor Transnistrieni, care le va da și lămuririle necesare privitoare la gratuitatea transportului, pe care a obținut-o dela Direcția Generală a Căilor Ferate.

Acei care n'au făcut încă cereri pentru autorizația de plecare se vor adresa deasemenea d-lui N. P. Smochină, pentru obținerea lor.

Refugiatul Manuel Dănilă cu domiciliul în Chișinău este invitat a trimite tot d-lui Smochină numărul actului de legitimație, fără de care nu i se poate elibera autorizația de plecare.

Noul chestor al poliției Chișinău

Pe ziua de 8 Octombrie, a. c., s'a prezentat la post d. Nicolae Marinescu, noul chestor al poliției Municipiului Chișinău, numit în locul d-lui maior Vasilescu, a cărui delegație a încetat.

In beneficiul operelor sociale ale comitetului de patronaj

Direcțiunea generală P. T. T. aduce la cunoștința publicului că în ziua de 11 Octombrie a. c. se vor pune în vânzare timbre poștale filatelice cu supratax, emise în beneficiul operelor sociale ale comitetului de patronaj.

Aceste timbre au următoarele valori poștale: 10, 12, 16 și 20 lei, iar supratacsele sunt respective: 30, 28, 24 și 20 lei, astfel încât fiecare timbru are valoarea totală de 40 lei, seria completă având valoarea de 160 lei.

Tot în scopul măririi fondurilor de ajutorare ale comitetului de patronaj, se mai pun în vânzare la aceeaș dată, colițe cuprinzând două timbre având valori poștale de 16 și 20 lei, cu o supratax de 164 lei, prețul de vânzare al unei colițe fiind de 200 lei.

Timbrele emise în beneficiul comitetului de patronaj al operelor sociale, vor avea putere de francare timp de 2 luni cu începere dela 11 Octombrie 1941.

Vânzarea timbrelor și colițelor se va face:

In București, la ghișeele filatelice din palatul poștelor, calea Victoriei precum și la cele 6 oficii poștale de sector din Capitală, câte maximum 10 serii și 3 colițe de persoană, proporția fiind de 1 coliță pentru 2 serii de timbre.

Instituțiile publice și private își pot procura timbre și colițe pentru personalul lor pe bază de cereri însoțite de tablouri, care se vor înainta la direcțiunea generală P. T. T., direcția economatului.

In provincie, timbrele și colițele se vor procura dela oficiile poștale în condițiunile de mai sus.

*

Vineri, 10 Octombrie a. c., ora 10,30 va fi în sala cinematografului „Aro" sub auspiciile consiliului de patronaj al operelor sociale, o mare festivitate de gală unde va rula filmul „Proscrisul" (Finlanda sub teroare) în folosul rănițiilor și a familiilor eroilor căzuți pe câmpul de onoare.

Ținuta de rigoare.

Noul guvern al Irakului

BAGDAD, 9 (Rador). — Corespondentul Agenției „Havas Ofi" transmite:

Generalul Nuri Said, care a negociat tratatul de alianță anglo-irakian a format noul guvern al Irakului.

Generalul Nuri Said este pentru a treia oară prim ministru al Irakului.

DELA C. F. R.

Evreii concentrați pentru muncă vor plăti taxele tarifare integrale pe căile ferate

In conformitate cu ordinul Marelui Cartier General eșalonul 2, direcțiunea generală C.F.R. a dat ordin tuturor stațiunilor și organelor sale, că evreii concentrați în lagărele de muncă ce au dreptul la călătorie pe căile ferate cu 75 la sută reducere pe baza biletelor de voe eliberate de comandanții militari ai detașamentelor de lucru unde sunt concentrați.

Casierii nu vor mai lua în considerație biletele de voie aflate în posesia acestora și nu vor elibera bilete de tren cu reducere de 75 la sută, evreii urmând să plătească taxele tarifare integrale dacă posedă autorizație de călătorie pe C.F.R. eliberate de autoritățile polițienești.

VALABILITATEA CARNETELOR CU 50 LA SUTA PE C. F. R. TIP VECHIU

In vedere că unele inspecțiuni de mișcare au emis și după data de 1 Aprilie 1941 carnete de identitate cu 50 la sută reducere tip vechiu pe bază de comenzi, aceste carnete rămân valabile la călătorie până la expirarea valabilităților.

CUM SE VA CALCULA CHIRIA LA VIITOARELE CONTRACTE

D. D. D. Negel, Ministru Subsecretar de Stat la Departamentul Economiei Naționale, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, a semnat următoarea deciziune, cu Nr. 527/941:

Art. I. — Chiria se va stipula în contractele de închiriere care vor intra în executare cu începere dela 26 Octombrie 1941 — cu excepțiunea celor prelungite de drept prin Decretul-Lege pentru prelungirea contractelor de închiriere Nr. 2.601/1941, publicat în Monitorul Oficial Nr. 219 din 16 Septemvrie 1941 — se stabilesc precum urmează:

a) apartamentele cari au intrat sub prevederile decretelor legi de prelungire a contractelor de închiriere, dar care devin libere la 26 Octomvrie 1941 sau în semestrul următor, din orice cauză, nu rămân la libera tranzacție. Chiria lor nu va putea întrece pe cea stipulată în ultimul contract, verbal sau constatat prin act scris, cu majorările legale prevăzute în decretele legi respective de prelungire a contractelor, precum și cu majorările legale prevăzute în decretul lege Nr. 2601/1941;

b) pentru apartamentele care nu au intrat în prevederile decretelor legi de prelungire a contractelor de închiriere și au fost lăsate la libera tranzacție, chiria nu va putea depăși pe acea stipulată în ultimul contract, verbal sau constatat prin act scris, la care se va adăuga o majorare de cel mult 25%.

Art. II. — Se pot acorda excepțiuni dela prevederile art. I, pentru stabilirea chiriei încăperilor din imobilele grav avariate din cauza cutremurului și pentru care au fost necesare reparațiuni radicale, din cauza cărora au fost evacuate de locatarii lor.

Deasemenea, se pot acorda excepțiuni și pentru stabilirea chiriei imobilelor puse în închiriere pentru prima dată, în această toamnă.

Pentru imobilele situate în Capitală, excepțiunile se vor acorda de Ministerul Economiei Naționale Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, cu avizul Oficiului de închiriere, iar în celelalte localități va fi stabilită, dela caz la caz, de primăriile respective, cu avizul Oficiului de închiriere județean.

Art. III. — Infracțiunile la prevederile prezentei deciziuni se pedepsesc în conformitate cu dispozițiunile Decretului Lege Nr. 1318/1941, cu modificările ulterioare.

ULTIMA ORA

PALATUL AMIRALITĂŢII SOVIETICE

DELA LENINGRAD DISTRUS DE AVIAŢIA GERMANĂ

6 generali, 42 ofiţeri şi sute de soldaţi din corpul de gardă au fost ucişi

HELSINKI, 9 (Tel. part.) Eri noapte, un nou bombardament de o violenţă excepţională a fost săvârşit de către puternice formaţiuni aeriene germane asupra Leningradului.

Obiectivele militare şi industriale au primit lovituri în plin datorită unei vizibilităţi clare. Majoritatea fabricilor au fost transformate în mormane de ruină după ce instalaţiile au fost nimicite de flăcări. Stricăciuni considerabile s'au produs în rada portului, unde erau ancorate numeroase vase de comerţ şi militare. O mare parte din acele vase au fost scufundate.

Formaţiuni de artilerie grea germană, prin acţionarea tunurilor de mare calibru şi cu bătaie lungă, au bombardat violent îndeosebi cartierul central al Leningradului. Un obuz a căzut în Palatul Amiralităţii în momentul când membrii comitetului de apărare a oraşului părăseau sala de conferinţe. Aci au fost omorîţi 6 generali, 42 ofiţeri şi câteva sute de soldaţi din corpul de gardă al Palatului.

Au fost lovite în plin şi depozitele de aprovizionare. Marile uzine Kirov au fost atât de grav avariate, încât cei aproape 30.000 de lucrători şi-au încetat lucrul. Focului neîntrerupt al tunurilor germane au fost supuse şi docurile „Jdanov". Din această cauză, producţia de tankuri a trebuit să fie sistată.

Până în prezent, la Leningrad s'au înregistrat peste 100.000 de morţi şi răniţi. Şcolile, sălile de biblioteci şi celelalte edificii publice, sunt tixite cu răniţi. Nevoile populaţiei se măresc pe zi ce trece. Prin distrugerea uzinelor de gaz şi electricitate, locuinţele au rămas fără lumină. A fost grav avariată şi magistrala hidraulică, astfel că populaţia este nevoită să consume apă nefiltrată. Pentru cetăţenii Leningradului este un mare pericol părăsirea locuinţelor, întrucât pe toate străzile circulă patrulele N. K. V. D.-ului, care identifică la fiece pas pe trecători. Cei găsiţi fără acte, sunt imediat transportaţi în stare de arest la primul detaşament al gărzilor civile şi puşi să lupte pentru apărarea oraşului. Cei cari încearcă să protesteze, sunt împuşcaţi pe loc.

O acţiune periculoasă pentru comandamentul sovietic este desfăşurată de către organizaţiile clandestine ale aşa zisului „front leninist", alcătuit din membrii disidenţi ai partidului comunist. Aceştia au iniţiat o mişcare ostilă împotriva lui Stalin în mai multe centre din U. R. S. S., în special în zona frontului. La Leningrad, ei organizează clandestin numeroase meetinguri, la care se solidarizează muncitorii şi lucrătorii.

In cadrul unui astfel de meeting, un orator a declarat:

„Leningradul e în pragul nimicirii aviaţiei şi artileriei germane. Acest oraş se aseamănă cu o cisternă de benzină, gata să explodeze din secundă în secundă. Noi, leniniştii, căutăm să punem mâna pe putere, ca să scăpăm de dictatura teroristă a lui Stalin. Partizanii frontului leninist sunt hotărîţi mai bine să piară decât să fie robii dictatorului Stalin sau să fie aruncaţi în ocnele Siberiei de către trădătorii intereselor poporului sovietic".

Corpul expediţionar italian în Ucraina: trecerea cavaleriei

COMUNICATUL GERMAN

ARMATA MAREŞALULUI TIMOCENCO INCERCUITĂ

Forţele sovietice inchise în aceste pungi sunt evaluate la 70 divizii

BERLIN, 9 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

După cum s'a anunţat eri printr'un comunicat special, o armată blindată germană, întărită cu formaţiuni italiene, ungare şi slovace, pornind din sectorul situat la est de Dniepropetrovsk, a ajuns la Marea Azov şi a tăiat retragerea armatei a 9-a sovietice, bătută în apropiere de Melitopol.

In acelaşi timp, formaţiuni germane şi române au continuat urmărirea spre răsărit. In cursul acestei urmăriri, o formaţiune rapidă de batalioane de asalt militarizate, a izbutit să înainteze dealungul litoralului Mării Azov până la Berdiansk şi să dea mâna cu forţele blindate venite dela nord. Strânse de aproape din toate părţile, şase sau şapte divizii vor fi nimicite în curând. Slabele resturi ale inamicului bătut, care încearcă să se retragă spre Rostov, sunt urmărite de formaţiunea de asalt, care a şi ajuns la Mariupol.

In sectorul central al frontului — după cum s'a anunţat deasemenea printr'un comunicat special — operaţiunile de pătrundere adâncă au dat loc la o altă luptă mare de încercuire. Atacate din spate de importante forţe blindate, trei armate inamice sunt pe punctul de a fi nimicite în sectorul Briansk. Impreună cu formaţiunile încercuite în apropiere de Wiasma, mareşalul Timocenko a sacrificat aici ultimele armate care mai erau în stare de a lupta de pe întregul front sovietic.

Imaginea înşelătoare a unor necontenite succese de ofensivă, pe care propaganda mincinoasă o dădea de săptămâni de zile când vorbea despre aceste armate, este definitiv sfâşiată de aceste fapte.

Noui încercări inamice, de a străpunge frontul de încercuire la vest de Leningrad cu ajutorul carelor blindate, au fost înfrânte cu pierderi mari pentru inamic. Numeroase care sovietice au fost nimicite cu acest prilej.

Pe întregul front de răsărit, aviaţia a sprijinit, cu forţe importante, operaţiunile armatei, dând atacuri încununate de succes contra concentrărilor de trupe, poziţiilor de artilerie, căilor de comunicaţie şi instalaţiilor de cale ferată.

Noaptea trecută, avioane de luptă au atacat la Leningrad instalaţii importante din punct de vedere militar.

Minarea apelor teritoriale ale insulei britanice a fost continuată metodic în cursul ultimelor săptămâni.

In Africa de Nord, avioane germane „Stuka" au atacat cu bune efecte, la Tobruk, o poziţie de artilerie britanică cum şi transbordări făcute de inamic.

In noaptea de 7 spre 8 Octombrie, avioane germane de luptă au bombardat aerodromurile britanice situate în apropiere de Marsa Matruk şi de Puka.

Inamicul n'a făcut raiduri aeriene deasupra teritoriului Reichului.

In lupta contra armei aeriene britanice, 35 avioane inamice au fost nimicite în intervalul dela 1 până la 7 Octombrie. Germanii n'au pierdut decât 3 aparate.

*

BERLIN, 9 (Rador). — Comentând în faţa reprezentanţilor presei străine ultimul comunicat special german privitor la noul încercuiri de armate sovietice, doctorul Dietrich, şeful presei Reichului care vine dela cartierul general al Fuehrerului, a dat următoarele precizări:

Din regiunea izvoarelor Volgăi străpungerea în stil clasic a sectorului central al frontului de răsărit, a avut ca rezultat încercuirea în două pungi a armatei mareşalului Timocenko. Forţele sovietice închise în aceste pungi sunt evaluate la 60 sau 70 de divizii.

Dat fiind că armatele lui Voroşilov sunt închise la Leningrad şi că armatele lui Budieni sunt de fapt distruse, nu mai poate fi nicio îndoială că tot frontul rusesc este acum sdrobit şi că după distrugerea armatelor lui Timocenko aflate actualmente în curs, vor fi eliminate şi desfiinţate până şi cele mai mici grupuri de armate ruseşti.

Din regiunea izvoarelor Volgăi şi până la Marea Azov, resturile armatelor ruse bătute sunt pretutindeni în retragere, cu excepţia armatelor încercuite, care sunt condamnate la distrugere.

D-rul Dietrich a adăugat că s'a întâmplat lucrul pe care nici germanii nu-l sperau la 22 Iunie, anume că ruşii, în loc să evite ciocnirea cu trupele germane, au primit lupta şi astfel au fost nimiciţi. Iar când forţele armate ale unui inamic sunt nimicite — a încheiat şeful presei Reichului — restul nu mai constitue o problemă.

*

BERLIN, 9 (Rador). — Agenţia D. N. B. primeşte, din sursă militară, următorul comentariu la comunicatul militar de Joi:

Ştirile comunicate de înaltul comandament al forţelor armate germane informează lumea asupra uriaşelor operaţii ofensive, începute în ziua de 2 Octombrie pe frontul de est şi care au luat caracterul unei noui serii de bătălii de nimicire de proporţii enorme.

Indicaţiile furnizate de înaltul comandament german se raportează la două acţiuni, făcând parte din aceeaşi serie de operaţii: încercuirea mai multor armate sovietice în sectorul Viasma şi Briansk, pornită din regiunea situată la est de Dniepropetrovsk către Marea de Azov până la Berdiansk şi Mariupol, care s'a terminat prin încercuirea armatei a 9-a sovietice.

Situaţia, aşa cum se prezenta forţelor armate germane la începutul acestor operaţii, este următoarea: în urma luptelor care se pot numi bătălii de infiltrare în dispozitivul armatelor sovietice, şi în urma bătăliei, care s'a desfăşurat la est de Kiev, frontul se afla aproape în linie dreaptă dela Melitopol prin Marea de Azov şi prin Romny spre lacul Ilmen şi dela est de Smolensk spre lacul Ladoga. Pe acest front nu era posibil decât un atac de front. Pentru continuarea operaţiilor era important de ştiut cum va fi exploatat acest atac, admiţând că ar fi fost dat prin ruptura frontului bolşevic. Acest atac de front a reuşit.

Iată deci comunicatul înaltului comandament german a vorbit din nou după săptămâni întregi, de străpungere asemenea celor care, mai ales în războiul mondial, pe frontul occidental, au dus la marile operaţii din 1917-1918.

O străpungere reuşită cere dela comandament o artă militară desăvârşită. Primele ştiri asupra noui serii de bătălii de distrugere dovedesc de pe acum cu câtă superioritate de artă militară au ştiut germanii să exploateze străpungerile de care a fost vorba.

Comandamentul german a dat cea mai mare importanţă vitezei cu care trebuia să fie surprins adversarul pus pe fugă pentru a se ajunge la încercuirea, adică la distrugerea lui.

In urma înaintării efectuate în regiunea Viasma, comandamentul german nu şi-a aruncat trupele sale spre Moscova, într'un atac frontal, ci a făcut mişcări de pivotare, care au dus la crearea unei alte pungi. In felul acesta, comandamentul german a dovedit că el stăpâneşte suveran toate câmpurile de bătaie. El nu-şi fixează mişcările sale şi obiectivele operaţiunilor pentru probleme de prestigiu, ci pentru scopul unic, care este nimicirea armatelor inamicului.

LENINGRADUL IZOLAT

DE ORICE LEGĂTURĂ TERESTRĂ

BERLIN, 9 (Rador). — In declaraţiile făcute presei străine Joi, doctorul Dietrich a spus că Leningradul este şi va rămâne izolat, prin orice legătură terestră, de restul teritoriului sovietic.

Contrar afirmaţiunilor răspândite de inamicii Germaniei, în nici un moment din cursul lunei trecute, Leningradul n'a putut comunica pe cale terestră, aeriană sau pe apă, cu exteriorul.

ORAŞELE MELITOPOL ŞI MARIUPOL

MARI CENTRE INDUSTRIALE AU FOST OCUPATE

BERLIN, 9 (Rador). — Oraşul Melitopol, care a fost ocupat de trupele germane, are 75.000 de locuitori şi prin el trece linia ferată care duce dela Charkov la Sevastopol, în Crimeea.

Acest oraş are o importanţă deosebită ca centru industrial.

Intreprinderea unităţilor de 68 mii hectare, care înaintează dealungul litoralului Mării de Azov, cu forţele blindate venite dinspre nord s'a făcut în apropiere de Berdiansk, adică la 120 km. spre est de Melitopol. Oraşul Berdiansk este situat într'un golf al Mării Azovului la 250 km. în linie dreaptă de Dniepropetrovsk. El posedă un port care serveşte regiunii înconjurătoare ca port de transbordare pentru cereale.

Ca şi majoritatea celorlalte oraşe de pe litoralul sudic al Uniunii Sovietice, Melitopol posedă şi uzine de armament. In cele două uzine de muniţii lucrau, încă din 1937, peste 7000 de lucrători, împărţiţi în trei echipe.

Punctul cel mai răsăritean la care au ajuns trupele germane este Mariupol. Oraşul acesta este situat la intrarea golfului Taganrog. El este portul regiunii agricole dela Marea Azovului şi al regiunii industriale din bazinul Donetzului. Mariupol are 200.000 de locuitori. După Odessa, el este portul cel mai important din sudul Uniunii Sovietice. Industria metalurgică în acest oraş este considerabilă, fiind reprezentată prin fabrici de muniţii, de plăci pentru blindaje, de tunuri, de piese de avioane, automobile şi care blindate, de motoare pentru avioane, de puşti şi de produse chimice pentru întrebuinţări militare.

SEMNAREA ACORDULUI ECONOMIC

ŞI FINANCIAR DINTRE GERMANIA ŞI TURCIA

Negocierile au fost duse într'un perfect spirit de amiciţie

BERLIN, 9 (Rador). — Negocierile economice care au avut loc la Ankara între Germania şi Turcia în cursul ultimelor săptămâni s'au terminat acum cu succes.

Convenţiile încheiate au fost semnate Joi de d-nii ambasador von Papen şi ministru Clodius, în numele Reichului, şi de d-nii Saracioglu, ministrul afacerilor străine, ambasador Numan Menemencioglu şi Halid Nazmi Kosmir, subsecretar de stat la ministerul comerţului, în numele Turciei.

Un acord pe termen lung reglementează schimburile economice dintre cele două ţări până la data de 31 Martie 1943.

Pentru această perioadă, exporturi în valoare de aproape 200 milioane de mărci germane au fost prevăzute în ambele sensuri.

Din partea germană se vor furniza Turciei produse industriale şi în deosebi produse ale industriei metalurgice, inclusiv materiale de război.

Turcia va furniza, la rândul său, Reichului, materii prime şi alimente care au constituit totdeauna obiectul principal al exporturilor turce în contul Reichului şi, în primul rând, bumbac, tutun, untdelemn şi minereuri.

In acelaş timp, a fost semnat un acord financiar destinat să reglementeze, în mod larg, plăţile de efectuat între Germania şi Turcia şi care vor putea rezulta din schimburile economice şi din relaţiuni, în general, relaţiuni care unesc cele două ţări.

De o parte şi de alta, negocierile au fost duse în spiritul amiciţiei tradiţionale ce caracterizează raporturile germano-turce.

Cele două guverne s'au străduit să ţină seama, într'o largă măsură şi pentru o perioadă prelungită, de angajamentele contractate între cele două ţări în domeniul economic.

POSTUL CLANDESTIN DE RADIO

DELA HARKOV ŞI-A INCETAT EMISIUNILE

HELSINKI, 9 (Tel. part.). Un corespondent de războiu a aflat din cercuri oficiale finlandeze că postul clandestin de radio sovietic care funcţiona de câtăva vreme la Harkov, şi-a încetat emisiunile de acum două zile.

In ultima lui emisiune, acest post a transmis un comunicat al organizaţiei leniniste din regiunea Harkovului, o disidenţă a partidului comunist local, care desfăşura în ultimul timp o activitate diametral opusă directivelor Kominternului. Disidenţe similare s'au produs în multe centre ale Uniunii Sovietice, în special în oraşele din zona frontului, unde spiritele sunt într'atât de agitate încât, cu toată teroarea agenţilor N. K. V. D.-ului, se manifestează făţiş şi în colaborare cu soldaţii dezertori împotriva guvernului sovietic.

Apelul respectiv era adresat tuturor partizanilor frontului leniniştilor din U. R. S. S., anunţându-i că situaţia Harkovului, transformat într'un adevărat lagăr de războiu, este disperată.

In cercurile militare din capitala Finlandei se presupune că Harkovul a fost obiectul unui violent bombardament german.

STALIN SE VA RETRAGE DINCOLO DE URALI

BERLIN, 9 (Rador). — O notă oficioasă declară:

In cercurile militare din Berlin se insistă — aşa cum a făcut Joi d. dr. Dietrich, şeful presei Reichului — asupra faptului că decisiv a şi fost câştigată în lupta contra bolşevismului.

Natural, — se declară în aceleaşi cercuri, — rămân după toate de încăput în cel. Va trebui de asemeni să se continue efectuarea operaţiilor militare înainte de a se stăpâni în mod solid Rusia Sovietică atâta cât între cât este necesar din punct de vedere teritorial.

Ceeace este sigur, — se declară în această privinţă în cercurile de mai sus, — este faptul că forţele armate bolşevice sunt eliminate de acum înainte ca factor activ din marele teatru de războiu.

In cercurile militare berlineze, se refuză să se prezică dacă „da" sau „nu" bolşevicii vor fi capabili în timpul iernii sau primăverii viitoare să alcătuiască dincolo de munţii Urali o armată sau poate chiar două armate.

Se poate însă presupune că comandamentul sovietic nu şi-a frânt încă capul în privinţa acestei probleme şi se reaminteşte, în legătură cu această, că partea cea mai profitabilă din Rusia Sovietică este partea europeană, căci Rusia Sovietică de dincolo de Urali, este formată în mare parte din stepe şi tundre şi nu are industrii de războiu demne să reţină atenţia.

Dacă s'ar putea alcătui dincolo de Urali, în aceste condiţii şi în ciuda iernei ruseşti, a cărei extremă asprime este cunoscută, o nouă armată bolşevică, — s'a afirmat Joi seara în Wilhelmstrasse, — pentru nimicirea ei, în acest caz, nu ar fi câtuşi de puţin nevoie de o mare armată germană.

Este posibil, — s'a adăugat în această privinţă, — ca Stalin să se retragă dincolo de Urali şi instalat într'o colibă de nuiele şi având un mic post de radio la solda sa, să se împăuneze înaintea opiniei publice mondiale ca unul din marii aliaţi ai lui Churchill.

Această eventualitate, — se consideră în cercurile politice din Berlin, — ar oferi cel mult o posibilitate de acţiune propagandei sovietice, dar nu poate fi în întregime dispreţuită de armata germană.

Teroristul macedonean

Ivan Mihailov a fost impuşcat

ISTANBUL, 9 (Telegr. part.). — Corespondentul din Cairo al ziarului *Yeni Sabah* transmite că faimosul terorist macedonean Ivan Mihailov a fost impuşcat.

El s'a făcut vinovat de faptul că fiind numit acum un an în demnitatea de guvernator la Skoplie, a format un comitet împreună cu şase dintre cei mai apropiaţi colaboratori ai lui, începând să-şi demonstreze public veleităţi de independenţă politică.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5—7—9, Bucureşti